ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ
26.11.2026 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Дума

√ АИКБ: България се деиндустриализира

Българската индустрия увеличава стойността на произведеното, но реалното ѝ развитие изостава. Това се твърди в доклад на **Конфедерацията на българската индустрия (КБИ)** „Състояние, проблеми и насоки за развитие на българската индустрия“, който проследява икономическото състояние на страната през последните десет години.

Според него за периода 2016–2025 г. добавената стойност на индустриалния сектор нараства номинално с 88,2%, но след отчитане на инфлацията остава с 8,8% под нивото от 2016 г. и с 15,2% под достигнатия през 2022 г. връх. Високите енергийни разходи, растящата цена на труда, недостигът на човешки ресурси, недостатъчните инвестиции и иновации продължават да ограничават конкурентоспособността на българските предприятия. Новите шокове, свързани със зелената сделка, санкционните и митнически политики, насложени върху стария проблем - лошото регулиране, трайно увреждат европейската и българската индустрия, са част от изводите в доклада.

Анализът, който проследява развитието на сектора през последното десетилетие, идентифицира структурните проблеми и очертава необходимите мерки за устойчив растеж.

„Българската индустрия се нуждае от ясна и последователна политика, която поставя производството, инвестициите и конкурентоспособността в центъра на икономическото развитие. Държавата трябва да създаде предвидима среда и да насърчава инвестициите, а бизнесът от своя страна да ускорява модернизацията, технологичното обновление и развитието на собствен продукт. Само чрез съчетаването на тези усилия можем да преминем към индустрия с по-висока добавена стойност, производителност и устойчиви конкурентни позиции“, твърди **Васил Велев, председател на УС на КБИ.**

Делът на преработващата промишленост в брутната добавена стойност на страната също намалява – от 16,5% през 2016 г. на 14,9% през 2025 г.

Подобна картина се наблюдава и при износа – стойността му нараства със 78,5% за десетилетие, докато физическият обем се увеличава едва с 14,5%. Отрицателното търговско салдо достига 10,8 млрд. евро през 2025 г. и се влошава допълнително през 2026 г. Нормата на инвестициите в индустрията като процент от добавената стойност за периода 2016-2025 г. пада от 25,3% на 19,4%, а капиталовата осигуреност на един зает се свива с 22,9%. Научноизследователската интензивност като процент от добавената стойност пада от 1,35% на 1,07%, а дълбочината на преработка за 10 години остава практически непроменена - 25,3% през 2016 и 25,8% през 2025 г.

Сред основните причини за констатираната деиндустриализация са в пъти по-високите цени на енергията, растящите разходи за труд, чийто ръст изпреварва близо три пъти ръста на производителността за периода, недостигът на човешки ресурси, засмуквани от бюджетния сектор и демографските процеси, и недостатъчните инвестиции в иновации, технологично развитие, модернизация, автоматизация и роботизация. Бюджетната вакханалия от последните години ускори регреса, се твърди в доклада.

"В България поддържаме едно относително стабилно ниво на дял на индустриите в Брутната добавена стойност, като на практика сме с изравнени показатели с ЕС. Трябва да работим от една страна за автоматизация на процесите, но за нас е изключително важно образованието, съответно повишаване на квалификации и придобиването на нови умения, така че наистина да говорим за конкурентоспособна индустрия“, коментира **председателят на УС на АИКБ Румен Радев.**

В доклада са анализирани и пет приоритетни подотрасли на преработващата промишленост – машиностроене и металообработване, химия и фармация, храни, напитки и тютюн, електротехника и електроника, и металургия, които

формират общо 74,6% от добавената стойност и 63,2% от заетостта в сектора. Анализът показва различия в тяхното развитие и потенциал, което налага индустриалните мерки да отчитат спецификата на отделните производства и конкурентните им пазари.

Lentata.com

√ АИКБ: България се деиндустриализира

Българската индустрия увеличава стойността на произведеното, но реалното ѝ развитие изостава. За периода 2016–2025 г. добавената стойност на сектора нараства номинално с 88,2%, но след отчитане на инфлацията остава с 8,8% под нивото от 2016 г. Високите енергийни разходи, растящата цена на труда, недостигът на човешки ресурси, недостатъчните инвестиции и иновации продължават да ограничават конкурентоспособността на българските предприятия. Новите шокове, свързани със зелената сделка, санкционните и митнически политики, насложени върху стария проблем - лошото регулиране, трайно увреждат европейската и българската индустрия.

Това са част от основните изводи в Годишния доклад на **Конфедерация на Българската индустрия (КБИ)** „Състояние, проблеми и насоки за развитие на българската индустрия“. Анализът, който проследява развитието на сектора през последното десетилетие, идентифицира структурните проблеми и очертава необходимите мерки за устойчив растеж, бе представен днес на специално организирана кръгла маса от Конфедерация на българската индустрия съвместно с **Асоциация на индустриалния капитал в България.**

Участие в нея взеха президентът на Р България Илияна Йотова, министърът на енергетиката Ива Петрова, зам.-министърът на икономиката, индустрията и иновациите Левент Мемиш, представители на МОН, МТСП, ИАНМСП, КЕВР, работодателски, синдикални и браншови организации.

„Българската индустрия се нуждае от ясна и последователна политика, която поставя производството, инвестициите и конкурентоспособността в центъра на икономическото развитие. Държавата трябва да създаде предвидима среда и да насърчава инвестициите, а бизнесът от своя страна да ускорява модернизацията, технологичното обновление и развитието на собствен продукт. Само чрез съчетаването на тези усилия можем да преминем към индустрия с по-висока добавена стойност, производителност и устойчиви конкурентни позиции“, заяви **Васил Велев, председател на УС на КБИ**.

Въпреки номиналния ръст на индустриалната добавена стойност, в реално изражение през 2025 г. тя е с 8,8% под нивото от 2016 г. и с 15,2% под достигнатия през 2022 г. връх. Делът на преработващата промишленост в брутната добавена стойност на страната също намалява – от 16,5% през 2016 г. на 14,9% през 2025 г.

Подобно картина се наблюдава и при износа – стойността му нараства със 78,5% за десетилетие, докато физическият обем се увеличава едва с 14,5%. Отрицателното търговско салдо достига 10,8 млрд. евро през 2025 г., и се влошава допълнително през 2026 г.. Нормата на инвестициите в индустрията, като процент от добавената стойност за периода 2016 -2025 г. пада от 25,3% на 19,4%, а капиталовата осигуреност на един зает се свива с 22,9%. Научноизследователската интензивност като процент от добавената стойност пада от 1,35% на 1, 07%, а дълбочината на преработка за 10 години остава практически непроменена - 25,3% през 2016 и 25,8% през 2025 г.

Сред основните причини за констатираната деиндустриализация са в пъти по-високите цени на енергията, растящите разходи за труд, чийто ръст изпреварва близо три пъти ръста на производителността за периода, недостигът на човешки ресурси, засмуквани от бюджетния сектор и демографските процеси и недостатъчните инвестиции в иновации, технологично развитие, модернизация, автоматизация и роботизация. Бюджетната вакханалия от последните години ускори регреса.

„Държава, която няма амбиция да произвежда и да има добавена стойност, постепенно губи способността си да определя не просто собственото си бъдеще, а и своето развитие. България трябва да има дългосрочна национална стратегия за развитието на индустрията, която да съчетава разбирането за глобалните икономически тенденции с националните специфики и предимства на страната. Държавата има роля да създава условия за целенасочени инвестиции в стратегически отрасли, да насърчава инициативите и производството и да облекчава административните и лицензионните процедури“, заяви президентът на Р България Илияна Йотова.

Тя призова за по-стабилна законодателна и данъчна регулация, която да не се променя при всяка политическа конюнктура и да не поставя бизнеса пред непрекъснато променящи се условия.

Според Васил Велев страната ни има нужда от дългосрочна и предвидима индустриална политика (индустриална стратегия), конкурентни цени на енергията, по-малка административна тежест, прагматична икономическа външна

политика. Важен приоритет е и обвързването на висшето образование и професионалното обучение с реалните потребности на предприятията, както и по-ефективното използване на европейските и добавяне на реални и адекватни национални инструменти за развитие.

„За да е успешно едно общество, трябва да е успешна икономиката на това общество. А за да е успешна икономиката в развитите общества е особено важно индустриалната част да е много силна. В България поддържаме едно относително стабилно ниво на дял на индустриите в Брутната добавена стойност, като на практика сме с изравнени показатели с ЕС. Трябва да работим от една страна за автоматизация на процесите, но за нас е изключително важно образованието, съответно повишаване на квалификации и придобиването на нови умения, така че наистина да говорим за конкурентоспособна индустрия“, каза **председателят на УС на АИКБ Румен Радев.**

По думите на министъра на енергетиката Ива Петрова изключително притеснителни са данните от доклада, които показват, че в европейски мащаб има структурен проблем с цената на енергията, породен от енергийни и климатични политики. „За да се разрешат тези структурни проблеми трябва инвестиции и инфраструктура. Това което България прави от страна на енергийния сектор е оползотворяване на потенциала на местните възобновяеми енергийни източници – слънце, вятър и геотермални източници. За да осигурим тези инвестиции обмисляме създаване на публично-частни партньорства и наистина вярвам, че това е пътя по който трябва да вървим напред. За разрешаване обаче на най-конкретния и належащ проблем с екстремните цени на енергията са мерки за защита, които заедно с вас изработихме и работят добре“, допълни министър Петрова.

В доклада са анализирани и пет приоритетни подотрасли на преработващата промишленост – машиностроене и металообработване, химия и фармация, храни, напитки и тютюн, електротехника и електроника, и металургия , които формират общо 74,6% от добавената стойност и 63,2% от заетостта в сектора. Анализът показва различия в тяхното развитие и потенциал, което налага индустриалните мерки да отчитат спецификата на отделните производства и конкурентните им пазари.

„Целта на анализа е да излезем отвъд общите оценки за икономически растеж и да видим какво действително се случва в индустрията – в отделните производства, при производителността, инвестициите, заетостта и конкурентоспособността. Съпоставянето на статистическите данни с оценките на самите браншове позволява да идентифицираме не само проблемите, но и конкретните възможности за развитие. Индустриалната политика трябва да стъпва на реалната картина и да отговаря на потребностите на предприятията, за да създава условия за устойчив растеж“, коментира Кузман Илиев, ръководител на екипа, извършил анализа.

Докладът показва кръстопътя до който стигна българската индустрия. Старите двигатели на растежа се изчерпват, а нови няма. Три структурни шока трайно изяждат конкурентните предимства на страната. Изборът е между „пасивна деиндустриализация“ – продължаване на текущата траектория, свиване на обемите, изчерпване на стария капитал, загуба на пазари и превръщане на страната в неконкурентен придатък и „активна модернизация“ чрез трансформиране на страната ни в стратегически индустриален хъб между Изтока и Запада чрез радикално технологично обновление и икономически прагматизъм.

В доклада са отправени и 20 препоръки към държавата, както и препоръки към бизнеса.

Новините на НОВА

V Заетите в индустрията са намалели със 70 000 души, а в бюджетния сектор са се увеличили със 100 000

България има свръхдефицит от няколко години, той беше прикриван – умело или не – и сега се прояви. Очевидно новото правителство не искаше да продължи старата практика за бюджета на избутване на разходи напред и издърпване на приходи, които са за бъдещи периоди. Това каза **председателят Общото събрание на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев** в Обедния информационен блок на NOVA NEWS.

Той отбеляза, че за първото тримесечие сме били с дефицит от 7,6% - най-висок в Европейския съюз, а за миналата година сме били страната с най-бързо растящ дълг. Велев каза, че всичко това се отразява много лошо върху икономическата среда и индустрията, „защото това харчене на неизработени пари става чрез взимането на заеми и изливането им в нереформирани бюджетни системи”. Също така той коментира, че се наблюдава „несъразмерно увеличаване на и без това високите заплати в бюджетната сфера на и без това многото персонал”.

Велев каза, че пътят за ограничаване на бюджетните разходи, който от ЕК са посочили, трябва да се следва. Той припомни, че от АИКБ са предупреждавали, че може да се стигне до санкции от Комисията.

Велев изнесе следните данни:
- Българската индустрия расте само ценово, има свиване на производството с 8,8% съпоставено с 2016 г. Към септември тази година има нов спад от близо 9% на годишна база.
- С близо 70 000 души са намалели заетите в индустрията, а със 100 000 са се увеличили заетите в бюджетния сектор.
- Заетите до 30-годишна възраст за последните 10 години са намалели с 31%.
- Производителността на друга е увеличена с 28%, а възнагражденията, изчистени от инфлацията, са се увеличили със 88%.
Експертът отбеляза, че природният газ у нас е 10 по-скъп от САЩ.
Велев отбеляза, че редица компании са напуснали страната ни.
Целия разговор гледайте във видеото - тук.

√ Делото за фалшивите ТЕЛК решения вероятно ще отиде в Софийската градска прокуратура
в студиото на „Здравей, България" **изпълнителният заместник-председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Добрин Иванов** заяви, че проблемът с ТЕЛК е системен и продължава от години, заради което работодателската организация не подкрепя бюджета на ДОО. Според него интересът към схемите идва от това, че решението на комисията е „ключ към множество привилегии" – не само пенсия, а и данъчни облекчения, месечни добавки от бюджета и безплатна винетка.
Иванов посочи, че нормативните промени от 2019 и 2023 г., които позволяват натрупване на проценти от всяко следващо заболяване без да се отчита възрастта, правят възможно почти всеки възрастен човек да получи 100% нетрудоспособност. Той настоява да се оценява не нетрудоспособността, а реалната работоспособност и функционалните потребности на човека. В разговора беше припомнено и че по данни на бивш вътрешен министър в системата на МВР има 4800 души с ТЕЛК.
Повече гледайте във видеото - тук.

Euronews Bulgaria

√ Васил Велев: Ръстът на бюджетните разходи задълбочава проблема с дефицита и дълга
Първото тримесечие на тази година ние финиширахме с най-голям дефицит в ЕС, 7,6%, както и постоянно нарастващи дългове. За миналата година имаме най-бързо растящия дълг в ЕС и това е една траектория, която води до излитане, до един взрив, а пречупването на тази тенденция не е толкова лесна работа. Това каза в ефира на „Добро утро, Европа" **Васил Велев, председател на Общото събрание на Асоциацията на индустриалния капитал в България.**
Бюджетът, който е предложен, се стреми да промени траекторията, като в същото време цели да увеличи социалната подкрепа и, което е още по-важно, да промени мотора на растежа. Защото той досега беше да взимаме заеми, даваме ги като заплати в бюджетния сектор и отчитаме ръст на услугите, а оттам и ръст на Брутния вътрешен продукт. Това е абсолютно фалшиво, ние ставаме все по-задлъжнели.
Според него така хората в бюджетната сфера са облагодетелствани в някаква степен, но тези, които изкарват пари в икономиката обедняват двойно, защото инфлацията, която подклажда тази политика, им изяжда спестяванията.
Целия разговор вижте във видеото - тук.

BIG 5

√ Велев: Дефицитът стигна 7,6% и удари индустрията
Председателят на Общото събрание на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев заяви в Обедния информационен блок на NOVA NEWS, че България е в свръхдефицит от няколко години и той е бил прикриван, а сега вече се проявява.
По думите му новото правителство не е искало да продължи практиката при бюджета да се избутват разходи напред и да се издърпват приходи от бъдещи периоди.
Велев каза, че за първото тримесечие България е била с дефицит от 7,6%, като посочи, че това е най-високият показател в Европейския съюз.

Той добави, че през миналата година страната е била с най-бързо растящ дълг. Според Велев това влияе негативно на икономическата среда и индустрията, тъй като харченето на „неизработени пари“ става чрез заеми, които се насочват към нереформирани бюджетни системи.
В изказването си председателят на ОС на АИКБ коментира и тенденция за несъразмерно увеличение на заплатите в бюджетната сфера, както и ръст на персонала там.
Велев заяви, че пътят за ограничаване на бюджетните разходи, който от Европейската комисия са посочили, трябва да се следва. Той припомни, че от АИКБ са предупреждавали, че е възможно да се стигне до санкции от Комисията.
По данни, представени от Велев, българската индустрия расте само ценово, като производството е се е свило с 8,8% спрямо 2016 г., а към септември тази година е отчетен нов спад от близо 9% на годишна база.
Той посочи още, че заетите в индустрията са намалели с близо 70 000 души, докато заетите в бюджетния сектор са се увеличили със 100 000.
По думите му заетите до 30-годишна възраст за последните 10 години са намалели с 31%. Велев заяви, че за този период производителността е нараснала с 28%, а възнагражденията, изчистени от инфлацията, са се увеличили с 88%.
Експертът добави, че природният газ у нас е 10 пъти по-скъп от този в САЩ. Той каза още, че редица компании са напуснали България.

Petel.bg

√ АИКБ: Заводите са загубили 70 хиляди служители, чиновниците у нас са нараснали със 100 000 души

Българската индустрия е изгубила близо 70 000 работници през последните десет години, докато служителите в бюджетната сфера са се увеличили със 100 000 души. Тези данни представи **председателят на Общото събрание на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев** в студиото на Обедния информационен блок по NOVA NEWS. Коментарът му идва на фона на задействания от Европейската комисия следващ етап от процедурата при свръхдефицит срещу страната ни и понижената перспектива пред кредитния рейтинг на България заради слабия износ.
Разгледай карти
Прикриван дефицит и живот на кредит
Според Васил Велев дупката в държавната хазна не е ново явление, а резултат от трупани с години дисбаланси, които излизат наяве едва сега, тъй като новото правителство е отказало да прехвърля стари разходи напред и да изтегля авансово бъдещи приходи. По думите му през първото тримесечие на 2026 година България е отчела бюджетен дефицит от 7,6% – най-високият в Европейския съюз, след като през миналата година е била и държавата с най-бързо растящ дълг.
"Това харчене на неизработени пари става чрез вземане на заеми, изливането им в нереформирани бюджетни системи, в несъразмерно увеличаване на и без това високите заплати в бюджетната сфера, на и без това многото персонал", заяви Васил Велев. Той посочи, че администрацията и обществеият сектор у нас поддържат с поне една четвърт повече служители спрямо средното ниво за Европейския съюз, което директно изпомпва кадри от реалната икономика. Като пример за изкривения пазар на труда той сравни натоварването на инженер в завод с работата на учител в училище без ученици, който получава сходно възнаграждение и два месеца платен отпуск при далеч по-малко отговорности.
Въпреки критиките работодателските организации подкрепят по принцип посоката на новия проектобюджет с редица препоръки, тъй като в него се търси баланс между овладяването на дълга и риска от рязко охлаждане на икономиката. Основните данъчни ставки се запазват, а планираният временен данък върху свръхпечалбите и по-високият осигурителен доход се приемат от бизнеса като допустима еднократна мярка, ако облагат прекомерни маржове и цени на гърба на потребителите и производителите. Велев отчете като положителен знак решението на министри, депутати и ръководители на агенции, регулатори и бордове да замразят собствените си възнаграждения на фона на течащите синдикални протести за по-големи увеличения, но предупреди, че разходите все още растат по-бързо от изискванията на Брюксел за 2026 година.
Десет години спад на реалното производство
Зад привидния паричен ръст на износа всъщност стои поскъпване, а не по-голям обем продукция, показва представеният ден по-рано годишен доклад на Конфедерация „Българска индустрия“, изготвен от екип млади учени върху десетгодишен период. По постоянни цени българската индустрия се е свила с 8,8% спрямо нивата от 2016 година, а статистиката към септември тази година отчита нов спад от близо 9% на годишна база. Така България е загубила предишното си предимство от 5 процентни пункта по-висок дял на индустрията и се е изравнила с процесите на деиндустриализация в останалата част на ЕС.

Разгледай карти

"Тези, които трябва да пълнят бюджета, намаляват, а тези, които го харчат, растат", обобщи картината председателят на Общото събрание на АИКБ. Още по-тревожен за предприятията е отливът на млади хора – за десетилетие работещите в сектора на възраст до 30 години са намалели с 31%.

Междувременно производителността на труда за същия десетгодишен период се е повишила едва с около 28%, докато реалните заплати, изчистени от инфлацията, са скочили с 88%. Тази тройна ножица според Велев е продиктувана от наддаването с раздутия бюджетен сектор, което принуждава фабриките да вдигат възнагражденията, за да не останат без хора, изяждайки парите за модернизация.

Скъп газ, демографска дупка и напускащи заводи

Липсата на свободен ресурс за инвестиции е усилена от ценовия удар при енергоносителите и европейските регулации по Зелената сделка, които остават неревизирани въпреки препоръките в доклада на Марио Драги. Велев посочи, че до миналата година промишленият ток у нас е бил двойно по-скъп спрямо конкурентните пазари в САЩ и Китай, а през ноември тази година цената му се е удвоила още веднъж. Природният газ в България пък е десет пъти по-скъп от американския и три пъти по-скъп спрямо миналата година, докато европейският пазар остава отворен за внос от държави без подобни екологични тежести като Турция, Китай и Индия, наред с ефекта от санкциите срещу Русия и митата спрямо САЩ.

Демографската математика не оставя полезен ход в краткосрочен план – през миналата година у нас са се родили 50 000 деца срещу 100 000 пенсионирани работещи, което отваря ежегодна дупка от по 50 000 души на пазара на труда за следващите две десетилетия. Според бизнеса единственият изход е ускорен внос на работници от чужбина, който все още остава тромав, съчетан с целенасочена национална програма за роботизация и автоматизация на производствата, вместо да се разчита само на европейски фондове.

В резултат на натрупаните разходи и административното вдигане на минималната работна заплата през последната година редица големи предприятия със стотици, а на места и с хиляди служители в сферата на ръчния и нискоквалифицирания труд вече са напуснали България, а чуждите инвестиции заобикалят страната в посока Турция и Румъния. Според Васил Велев България запазва две ключови предимства – ефективната си данъчна система и географското положение между Изтока и Запада, но превръщането ѝ в производствен и технологичен център изисква икономически прагматизъм вместо идеологически догмил

Dunav most

√ Васил Велев: Растящият дълг води България към финансов взрив

Първото тримесечие на тази година ние финиширахме с най-голям дефицит в ЕС, 7,6%, както и постоянно нарастващи дългове. За миналата година имаме най-бързо растящия дълг в ЕС и това е една траектория, която води до излитане, до един взрив, а пречупването на тази тенденция не е толкова лесна работа. Това каза в ефира на „Добро утро, Европа“ **Васил Велев, председател на Общото събрание на Асоциацията на индустриалния капитал в България.**

Бюджетът, който е предложен, се стреми да промени траекторията, като в същото време цели да увеличи социалната подкрепа и, което е още по-важно, да промени мотора на растежа. Защото той досега беше да взимаме заеми, даваме ги като заплати в бюджетния сектор и отчитаме ръст на услугите,а оттам и ръст на Брутния вътрешен продукт. Това е абсолютно фалшиво, ние ставаме все по-задлъжнели.

Според него така хората в бюджетната сфера са облагодетелствани в някаква степен, но тези, които изкарват пари в икономиката обедняват двойно, защото инфлацията, която подклажда тази политика, им изяжда спестяванията.

Vesti.bg

√ Васил Велев: Индустрията е загубила 70 000 работещи за десет години

Българската индустрия е загубила близо 70 000 работещи през последните десет години, докато заетите в бюджетния сектор са се увеличили със 100 000 души.

Това съобщи **Васил Велев, председател на Общото събрание на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ),** в Обедния информационен блок на NOVA NEWS.

По думите му България има проблем със свръхдефицита от няколко години, който досега е бил прикриван чрез отлагане на разходи и изтегляне на приходи от бъдещи периоди.
Според Велев финансирането на нереформирани бюджетни системи чрез заеми се отразява негативно върху икономическата среда и конкурентоспособността на българските предприятия.
Той разкритикува и непропорционалното увеличение на възнагражденията и броя на служителите в бюджетната сфера.

Все по-малко млади хора работят в индустрията

Велев посочи няколко тревожни тенденции:

- През септември 2026 г. промишленото производство отчита спад от близо 9% на годишна база.
- Броят на заетите в индустрията на възраст до 30 години намалява с 31% за десетилетие.
- Производителността на труда се увеличава с 28%, докато реалните възнаграждения нарастват с 88%.

Според годишния доклад на Конфедерацията на българската индустрия, представен на 24 ноември, добавената стойност в сектора нараства с 88,2% по текущи цени между 2016 и 2025 г. След отчитане на инфлацията обаче тя намалява с 8,8%.
Високите енергийни разходи, недостигът на кадри и недостатъчните инвестиции допълнително затрудняват българските предприятия.
Велев отбеляза, че редица компании вече са напуснали страната.

Риск от санкции за България

Представителят на бизнеса настоя България да следва препоръките на Европейската комисия за ограничаване на бюджетните разходи. Той припомни, че работодателската организация нееднократно е предупреждавала за риска от санкции.
Междувременно вицепремиерът и министър на икономиката Александър Пулев заяви, че към момента на България не е наложена глоба. На 11 декември Министерството на финансите ще представи аргументите на страната пред Съвета по икономически и финансови въпроси на ЕС.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

√ 90 млн. долара инвестиция и 170 работни места: Нов завод за двигатели край Пловдив

Първи коментар на премиера за предложението на ЕК България да бъде глобена заради свръхдефицита. Според Румен Радев вината е на предишни правителства, които драстично са увеличавали дълга през последните години, без да инвестират в икономиката на страната. Той защити проектобюджета за 27-а с аргумента, че е един от най-социалните, но в същото време залага на строга фискална дисциплина.
Ден след като стана ясно, че Европейската комисия ще глоби България с 0,02% от брутния вътрешен продукт заради това, че не е изпълнила препоръките, свързани с процедурата по прекомерен дефицит, последва и първи коментар на министър-председателя. Румен Радев обвини предишни управляващи, че с безогледното си харчене са довели страната до настоящата ситуация, и обясни, че с проектобюджета за следващата година правителството прави нужното България да се върне към балансираните план-сметки. Вижте и подробностите.
Остра критика отправи премиерът към предишни управляващи.
Румен Радев, министър-председател: "Вчера Европейската комисия удари звучен шамар на всички, които през годините харчеха безогледно, без да привличат инвестиции, които теглеха заеми, без да развиват икономиката, излъгаха за реалния дефицит, за да ни вкарат в еврозоната, и доведоха финансите до свръхдефицит и катастрофа."
И подчерта положителната оценка на ЕК за проектобюджета за следващата година.
В същото време Европейската комисия оценява положително предприетите от нашето правителство мерки в бюджет 27 за стабилизиране на публичните финанси. И добрата прогноза на Европейската комисия за следващата година е ясно

потвърждение, че предприетият курс е правилен. Така че няма да сбъднем нихилистичните мечти на опозицията да ни спрат европейското финансиране и плащанията по ПВУ.
А министърът на икономиката увери, че България ще защити позицията си пред финансовите министри на ЕС в ЕКОФИН на 11 декември.
Александър Пулев, министър на икономиката: „Ако е имало критики, те са насочени към бюджет 2026. Ако е имало критики, те са насочени към 3 месеца управление на нашето правителство, но те са една присъда за 3 години. Преди това – много лоша фискална политика и липса на каквато и да е финансова дисциплина. Нека да гледаме и позитивно на процесите. Няма критики към бюджет 2027 година. Напротив, това е един инструмент, който започва един много тежък оздравителен процес на публичните финанси."
И обяви нова инвестиция от 90 млн. долара в завод за реактивни двигатели край Пловдив на водещия турски гигант „Тусаш Енджин Индъстрис" в присъствието на турския посланик и на вицепрезидента на консорциума.
Ахмет Каин, вицепрезидент на TUSAŞ Engine Industries: „Поради нарастващото глобално търсене на авиационни двигатели решихме да създадем и първото си производствено съоръжение извън Турция в България."
Амбицията е не по-късно от 18 месеца да стартира производството у нас, което ще създаде 170 висококвалифицирани работни места.

√ Извънредна среща на върха в Брюксел - лидерите обсъждат бюджета на ЕС
Лидерите на страните от ЕС се събират днес на извънредна среща на върха в Брюксел. Двете основни теми ще бъдат следващата многогодишна финансова рамка на блока и нуждите на Украйна от финансиране до края на 2027 г. България е представена от премиера Румен Радев.
На фона на сериозни разногласия между държавите за многогодишния бюджет на блока, лидерите ще се опитат да сближат позиции за това как да бъдат разпределени европейските средства между новите приоритети – отбрана, сигурност и конкурентоспособност и традиционните политики – земеделие и кохезионни фондове.
Разделение има и по въпроса откъде да идват новите приходи в европейския бюджет. Предложението включва няколко нови източника на финансиране, сред които данъци върху цифровите услуги, приходи от въглеродните емисии и от тютюневи изделия. Лидерите ще обсъдят и бъдещото ръководство на ЕЦБ след предстоящото напускане на Кристин Лагард.

БНР

√ ЕЦБ предупреди за рискове от предлагания у нас данък върху свръхпечалбата
Европейската централна банка предупреди, че предлаганият в България еднократен данък върху свръхпечалбата за следващата година може да засегне кредитирането, капиталовата устойчивост на банките и икономическия растеж. Становището е по искане на Министерство на финансите.
Според ЕЦБ допълнителната данъчна тежест може да бъде прехвърлена към клиентите чрез по-високи лихви и такси по кредитите, по-ниска доходност по депозитите или по-строги условия за кредитиране. Възможно е банките да ограничат отпускането на заеми и натрупването на капиталови буфери, коментират от Франкфурт.

√ Слабо подобрение на потребителските нагласи в Германия за декември
Потребителските нагласи в Германия за декември се подобряват слабо благодарение на известно нарастване на очакванията за доходите и на желанието за покупки в навечерието на коледното пазаруване, както и на леко отслабване на склонността за спестяване, но при влошаване на очакванията за икономическото развитие.
Това показват резултати от последното проучване на немския институт GfK и Нюрнбергския институт за пазарни решения (NIM) сред около 2000 потребители, проведено в периода между 28 октомври и 9 ноември 2026 г.
Индексът на GfK, определящ потребителски нагласи за следващия месец (за декември) се повиши до -30,2 от -30,9 пункта през ноември, но при пазарни очаквания за подобрение до -29,9 пункта. Въпреки слабото повишение, индексът на потребителските нагласи остава далеч под неговото ниво от -23,4 пункта година по-рано.
"Като цяло, потребителските нагласи за декември не показват съществени промени в сравнение с предходния месец. Потребителският климат до голяма степен стагнира на ниско ниво. Това не вещае нищо добро за предстоящия коледен пазарен сезон. В момента потребителските нагласи са дори малко по-слаби, отколкото бяха преди година. Скорошно

проучване на NIM относно планираните от потребителите разходи за коледни подаръци потвърждава тази предпазлива нагласа към покупките", коментира резултатите от проучването Ролф Бюркл, експерт в института NIM.
Институтът GfK използва четири подиндекси - за икономическите очаквания, очакванията за доходите, за склонността да се пазарува и да се спестява - за текущия месец (в конкретния случай за месец ноември), за да определи настроенията за следващия месец (за декември 2026 г.).
Индексът, измерващ очакванията на потребителите за техните доходи и финанси, се подобри слабо през ноември до -13,9 пункта от -15,7 пункта месец по-рано. В сравнение с предходната година обаче, те са спаднали с малко под 14 пункта. Високите цени, особено тези на енергията, продължават да натоварват домакинствата и възпрепятстват значително възстановяване на перспективите за техните доходи, отбелязва GfK.
Индексът, измерващ желанието за покупки, също се повиши доста слабо до -11,5 от -11,9 пункта, но и той остава доста под неговото ниво от -6,0 пункта през ноември 2025 г. Това означава, че потребителските нагласи остават в застой на трайно ниско равнище, като този показател също продължава да бъде в "задушаващата хватка" на високата инфлация.
Индексът на GfK за склонността към спестяване се понижава за втори пореден месец, достигайки ниво от 15,6 пункта спрямо 17,2 пункта през ноември, което допринася за лекото подобрение на потребителския климат през този месец.
Икономическите очаквания на потребителите за следващите 12 месеца обаче се влошиха през ноември за пръв път от шест месеца насам, като съответният индекс падна до -1,6 пункта от +2,1 пункта през октомври. По този начин икономическите очаквания на германските потребители остава близо до нивото има от ноември 2025 г. (-1,1 пункта).
Очакванията на потребителите за цените също са донякъде по-песимистични този месец, като се повишават с 1,8 пункта до 2,8 пункта, въпреки мерките за облекчение, като например възстановяването на част от данъка върху горивата, отбелязва институтът GfK.

Investor.bg

√ ЕЦБ: Данъкът върху свръхпечалбите на банките може да засегне финансовата стабилност на България
Предложеният от България еднократен данък върху свръхпечалбите на кредитните институции може да създаде рискове за финансовата стабилност, да ограничи възможностите на банките да финансират икономиката и да повлияе върху условията за кредитиране. За това предупреждава Европейската централна банка (ЕЦБ) в свое становище от 25 ноември 2026 г. относно проекта за изменение на Закона за корпоративното подоходно облагане.
Становището е издадено във връзка с искане на българското Министерство на финансите, което ЕЦБ е получила в края на октомври, става ясно от документа, публикуван на сайта на централната банка на еврозоната, в секцията за правни становища.
ЕЦБ препоръчва законопроектът да бъде придружен от задълбочен анализ на потенциалните отрицателни последици за банковия сектор. Според институцията оценката трябва да разгледа подробно въздействието на данъка върху дългосрочната рентабилност и капиталовата база на кредитните институции, достъпа им до финансиране, предлагането на нови кредити и конкуренцията на пазара, както и върху ликвидността.
Сред основните притеснения на ЕЦБ е, че предложената методика за определяне на данъчната основа може да доведе до допълнително данъчно задължение дори когато дадена банка не отчита печалба или регистрира загуба през 2027 г.
Риск от данък върху нереализирани печалби
Законопроектът предвижда еднократен данък върху свръхпечалбата за 2027 г. със ставка от 33%. Той ще се прилага за определени категории дружества, сред които кредитните институции, застрахователите, обменните бюра, доставчиците на обществени електронни съобщителни услуги, финансовите институции, които предлагат бързи кредити, и големите търговски вериги.
Според ЕЦБ текстовете не дават достатъчно яснота по някои съществени въпроси. Например не е изрично посочено дали новият данък ще се начислява допълнително към стандартния корпоративен данък от 10%, или ще го замества. Според централната банка по-вероятно е първото тълкуване, което би означавало обща данъчна ставка от 43% върху печалбите, определени като свръхпечалби.
Особено притеснителен за ЕЦБ е механизмът за изчисляване на данъчната основа. Той предвижда три формули, като при първите две се използва контролен индикатор, представляващ съотношението между счетоводния финансов резултат и нетните приходи от продажби. За целта се сравняват данни за 2025 г., 2026 г. и 2027 г., а за определянето на базата се използва средната стойност на данъчните печалби за периода 2020-2025 г., увеличена с 20%.

Според анализа на ЕЦБ формулата с контролния индикатор не включва действителната или прогнозната печалба за 2027 г. като променлива. Така данъчното задължение може да бъде изчислено въз основа на резултатите от предходни години и динамиката на приходите, без да отразява реалната рентабилност през годината на облагане.

На практика това означава, че банка може да дължи данък върху условна печалба за 2027 г., дори ако през същата година отчита счетоводна загуба. Според ЕЦБ произтичащата данъчна тежест може да се окаже несъразмерна с действителната рентабилност и способността на съответния кредитор да генерира капитал.

Въвеждането на данъка съвпада и с период на понижаваща се рентабилност на банките вследствие на по-неблагоприятните икономически условия, геополитическата нестабилност, напрежението в търговските отношения и по-високите цени на суровините, изтъкват от ЕЦБ.

Банките могат да ограничат кредитирането

ЕЦБ предупреждава, че по-високото данъчно облагане може да се отрази върху начина, по който банките в България финансират домакинствата и бизнеса.

Институциите могат да прехвърлят част от допълнителната тежест към клиентите чрез по-високи лихви по кредитите, по-ниска доходност по депозитите или по-високи такси за банкови услуги. Друг възможен отговор е затягане на условията за кредитиране и ограничаване на предлагането на ново финансиране.

Според ЕЦБ банките могат да забавят отпускането на нови кредити през 2027 г., за да намалят печалбата си за годината и да създадат условия за по-високи доходи през следващите периоди. Това може да има проциклични ефект върху кредитирането в момент, когато потребността от финансиране, вкл. от оборотен капитал, расте.

ЕЦБ подчертава в документа, че България прие еврото на 1 януари 2026 г. и банковият сектор все още се адаптира към новата среда. Централната банка предупреждава, че предложеният данък може да създаде изкривявания в трансмисионния механизъм на паричната политика и да засили различията в начина, по който мерките на ЕЦБ се предават към икономиката.

Механизмът за преотстъпване на данъка не е достатъчен

В законопроекта е предвидена възможност временно да бъде преотстъпена част от данъка, но не повече от 30% от задължението. Сред посочените цели са поддържане на капиталови буфери, придобиване на нови материални и нематериални активи и определени държавни ценни книжа. В преработения вариант на законопроекта е добавена и възможност средствата да се използват за увеличение на основния капитал, което трябва да се поддържа поне три години.

ЕЦБ поставя под съмнение ефективността на този механизъм за защита на капиталовите позиции на банките. Според тълкуването на институцията преотстъпването за поддържане на капиталови буфери вероятно ще бъде възможно само когато дадена банка не изпълнява капиталово изискване, предвидено в законодателен акт. Това означава, че механизмът няма да подпомага превантивното натрупване на капиталови буфери.

Освен това ограничението до 30% може да не осигури достатъчно облекчение за институции, изправени пред по-значителен капиталов недостиг, които ще трябва да търсят други източници на капитал.

ЕЦБ отбелязва и че предложеното общо прилагане на данъка, без достатъчно отчитане на принципа на пропорционалност, може да постави в по-неблагоприятна позиция банките с по-слаба платежоспособност или по-трудни капиталови прогнози. Така могат да бъдат засегнати и институции, които през последните години не са разпределяли дивиденти, а са използвали печалбите си за възстановяване на макропруденциалните си буфери.

Данъчната несигурност може да отблъсне инвеститорите

В становището си ЕЦБ обръща внимание и на по-широкия ефект от въвеждането на временните данъчни мерки. Банката отбелязва, че честите промени в данъчната уредба увеличават несигурността за бизнеса и инвеститорите, могат да повишат разходите за финансиране на кредитните институции и да доведат до съдебни спорове.

Допълнителен риск е фрагментирането на европейската финансова система заради различните модели на специално облагане на банковия сектор в отделните държави. ЕЦБ предупреждава и за възможността от двойно данъчно облагане на кредитни институции, които извършват дейност в няколко юрисдикции.

Специално внимание е отделено на новоучредените банки. Според становището облагането на цялата им печалба за 2027 г., вместо само на частта над исторически праг, може да изкриви конкурентните условия и стимулите за навлизане на пазара.

ЕЦБ подчертава, че трябва да има ясно разграничение между постъпленията от подобни данъци и общите бюджетни ресурси на правителството, така че приходите да не бъдат използвани за целите на общата фискална консолидация.

√ ЕК предлага фонд за 50 млрд. евро за инвестиции в технологични компании и квантови технологии

Европейската комисия (ЕК) предлага създаването на инвестиционен фонд на стойност 50 млрд. евро, който да осигурява капиталово финансиране на европейски технологични компании. Мярката е част от пакет от инициативи, насочени към насърчаване на европейските предприятия при обществените поръчки и превръщането на ЕС в световен лидер в областта на квантовите технологии до 2030 г., предаде Ройтерс.

Проектът на Европейския закон за квантовите технологии (Quantum Act) има за цел да помогне на ЕС да намали зависимостта си от трети държави. В момента общността изостава от САЩ и Китай в развитието на изкуствения интелект, производството на чипове и облачните изчислителни услуги, посочва агенцията.

Предложението бива отправено на фона на нарастващите опасения, че американски компании могат да използват т.нар. аварийни прекъсвачи (kill switches), за да блокират работата на своите продукти на европейския пазар. Това засилва усилията на ЕС за разработване на собствени технологични продукти и услуги.

„Квантовите технологии ще определят бъдещето на индустрията, сигурността и иновациите и ще окажат дълбоко въздействие върху нашите общества. Европа трябва да ускори действията си още сега“, обяви в съобщение еврокомисарят по въпросите на технологичния суверенитет Хена Виркунен.

Проектозаконът предстои да бъде обсъден и съгласуван с държавите членки на ЕС и Европейския парламент през следващите месеци, преди да може да бъде приет.

Според Европейската комисия около една трета от световните компании в областта на квантовите технологии са базирани в Европейския съюз.

Публичното финансиране на сектора в ЕС е достигнало 8,6 млрд. евро през миналата година. За сравнение, в САЩ то е възлизало на 5,3 млрд. евро, а в Китай – на 13,6 млрд. евро.

При частното финансиране на стартиращи компании в сектора обаче ЕС изостава значително. Инвестициите в такива предприятия в блока възлизат на 1,1 млрд. евро спрямо 7 млрд. евро в САЩ.

„Предвид потенциалното въздействие на квантовите технологии върху сигурността, стратегическите интереси на ЕС и технологичната му автономия е необходимо процедурите за възлагане на обществени поръчки да бъдат ограничени до продукти, системи и услуги, предоставяни от субекти под контрола на Брюксел“, се посочва в проектозакона.

В документа се уточнява, че в търговете ще могат да участват и компании от трети държави, с които Европейският съюз има съответни споразумения за реципрочен достъп до обществените поръчки.

Мениджър

√ Парламентът прие на първо четене бюджета на НЗОК за 2027 г.

Със 125 гласа "за" от "Прогресивна България" и един от "Продължаваме промяната" парламентът прие на първо четене проектобюджета на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) за 2027 г. "Против" бяха 60 депутати - петима от ГЕРБ-СДС и депутатите от ДПС, "Демократична България", "Продължаваме промяната" и "Възраждане". "Въздържаха се" 20 народни представители - от ГЕРБ-СДС, предава БТА.

Проектобюджетът предвижда 5,68 млрд. евро приходи и трансфери. Здравноосигурителните приходи са в размер на 5,63 млрд. евро, от които 3,45 млрд. евро са приходи от здравноосигурителни вноски и 2,17 млрд. евро са трансфери за здравно осигуряване.

Общо разходите за 2027 г. по проекта на Закон за бюджета на НЗОК са на стойност 5,68 млрд. евро.

Приходите и разходите по законопроекта са с 426,9 млн. евро или 8,1 на сто повече спрямо Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г.

Средствата за здравноосигурителни плащания са в размер на 5,41 млрд. евро, което представлява увеличение с 478,1 млн. евро или 9,7 на сто спрямо Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г.

През 2027 г. се предвижда Министерството на здравеопазването ежемесечно да предоставя трансфер към бюджета на НЗОК, в общ годишен размер 32,7 млн. евро за заплащане на дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Министърът на здравеопазването Катя Ивкова представи и разпределението на здравноосигурителните плащания:

- за първична извънболнична медицинска помощ се предвиждат 372 млн. евро;
- за специализирана извънболнична медицинска помощ са заложени 384 млн. евро (9,3 на сто ръст спрямо тази година);

- за дентална помощ се предвиждат 248 млн. евро (7,6 на сто ръст);
- за медикодиагностична дейност са заложени 176 млн. евро (5 на сто ръст);
- за лекарствени продукти са предвидени 1,454 млрд. евро (9 на сто ръст);
- за болнична медицинска помощ средствата са 2,531 млрд. евро (8,1 на сто ръст), като в тази част на разходите са предвидени 81 млн. евро за амбулаторни процедури за диагностика или профилактика и/или амбулаторно диспансерно наблюдение в болничната медицинска помощ;
- 36 млн. евро са предвидени за финансиране осигуряването на медицински персонал в лечебните заведения за болнична помощ;
- за медицински изделия, прилагани в болничната помощ, както и за помощни средства и медицински изделия за хората с увреждания, са предвидени 147 млн. евро (2,3 на сто ръст);
- за други здравноосигурителни плащания са предвидени 96 млн. евро, в т. ч. 51 млн евро за медицинска помощ в съответствие със системите за социална сигурност.

√ Заплатите в Европа: разликата между Изтока и Запада намалява, но остава голяма

Средната годишна заплата в ЕС, преизчислена към пълно работно време на един служител, е достигнала **41 464 евро** през 2025 г. Това показват данните на Евростат, цитирани от Euronews.

Разликите между държавите обаче са значителни. В Люксембург, например, средното възнаграждение е над пет пъти по-високо от това в България.

За да улесни сравнението между страните, Евростат преизчислява заплатите на работещите на непълно работно време към еквивалент на пълна заетост.

Люксембург плаща най-много

В 26-те държави от ЕС, включени в класацията на Евростат, средните годишни брутни заплати, преизчислени към пълно работно време, варират от 16 201 евро в България до 85 609 евро в Люксембург - разлика от над пет пъти.

Челната петица допълват Дания със 73 500 евро, Ирландия с 64 387 евро, Белгия с 61 984 евро и Австрия с 60 727 евро. Във всички тези страни средното годишно възнаграждение надхвърля 60 000 евро.

Германия води сред четирите най-големи икономики

Сред четирите най-големи икономики в ЕС Германия има най-висока средна годишна заплата - 56 360 евро. Франция е малко над средното за съюза равнище с 44 734 евро.

Брутните възнаграждения при пълно работно време са значително по-ниски в третата и четвъртата по големина икономика в ЕС - 34 213 евро в Италия и 35 125 евро в Испания.

Над средното за ЕС са също Финландия с 50 960 евро и Швеция с 49 622 евро.

В дъното на класацията е България с най-ниската средна годишна заплата от 16 201 евро. Следват Гърция с 18 772 евро и Унгария с 20 138 евро. Сред страните с най-ниски възнаграждения са също Румъния с 20 818 евро, Словакия с 21 661 евро и Латвия с 22 688 евро.

Посочените суми в класацията са за брутни заплати. Нетните възнаграждения се различават още повече заради спецификите на данъчното облагане и социалноосигурителните вноски на отделните държави.

Разликите намаляват, когато се отчетат местните цени

Стандартът на покупателна способност (СПС) е условна единица, която позволява да се сравни какво може да се купи с парите в различните държави. Тя премахва влиянието на ценовите различия, така че с един СПС навсякъде може да се купи едно и също количество стоки и услуги.

Според изчисленията на Euronews, базирани на данните на Евростат, разликите се свиват, когато заплатите се коригират спрямо цените на стоките и услугите, потребявани от домакинствата.

Тогава най-високата средна заплата е около три пъти по-голяма от най-ниската, докато при номиналното сравнение в евро разликата е над пет пъти.

Люксембург запазва първото си място с 65 106 СПС. България се изкачва с две позиции до 24-то място, а Гърция остава последна с 21 486 СПС.

Класацията също се променя съществено. Словения се нарежда над средното за ЕС равнище, докато Швеция и втората по големина икономика в съюза, Франция, слизат под него.

Полша и Литва се изкачват с по три места. Австрия преминава от пета на втора позиция. Дания отстъпва от второ на четвърто място, а Ирландия - от трето на шесто.
Няколко държави от Централна и Източна Европа подобряват позициите си в класацията по покупателна способност. Най-голямо е изкачването на Румъния - с пет места, от 23-то на 18-то.
Естония отчита най-голям спад, като се премества от 16-то на 21-во място.
Защо заплатите се различават толкова много?
Според експертите основните причини са различията в икономическото развитие и производителността.
„Като цяло основната причина за разликите в заплащането между европейските държави, разбира се, са различните равнища на икономическо развитие и производителност, както и продукцията, която работниците създават“, коментира пред Euronews Business Яан Масо, доцент по приложна иконометрия в Университета в Тарту.
Щепан Юрайда, професор в CERGE-EI в Прага, посочва сходни фактори.
„Основните причини за големите разлики в заплатите между европейските държави включват различната обезпеченост с физически и човешки капитал (образование), както и различната производителност, включително заради институциите, ефективността на регулациите, политиките за научноизследователска и развойна дейност и т.н.“, обяснява той пред Euronews Business.
Правилата на пазара на труда също играят съществена роля. По думите на Масо минималните заплати и колективните трудови договори влияят върху неравенството в заплащането. Той отбелязва, че обикновено разликите във възнагражденията са много по-малки в скандинавските държави.
Защо цените са по-високи в богатите държави?
Юрайда обяснява, че в по-богатите държави цените обикновено са по-високи.
„Основен емпирично установен факт е, че с увеличаването на богатството на държавите се повишава и ценовото им равнище“, казва той.
Масо дава пример със сектора на услугите. При някои от тях възможностите за повишаване на производителността са ограничени.
„За едно подстригване все така е необходимо приблизително същото време“, посочва той.
Затова в страните с високи заплати по-големите разходи за труд водят до по-високи цени на услугите.
„Естествено, за хората, които живеят в дадена държава, по-значим е показателят, коригиран спрямо цените“, допълва Масо.
Юрайда призовава класациите да се тълкуват предпазливо.
„Като цяло малките разлики след корекцията по паритет на покупателната способност не бива да се приемат като основание за прецизно подреждане на държавите“, казва той.
Намалява ли разликата между Изтока и Запада?
Малте Любкер, експерт по възнагражденията в Института за икономически и социални изследвания (WSI) към фондация „Ханс Бьоклер“, посочва, че разликата се е свила.
„В миналото работодателите в държавите с високи заплати често посочваха по-ниските възнаграждения в Източна Европа като аргумент за ограничаване на ръста на заплатите в собствените си страни. С времето обаче разликата значително намаля“, коментира той пред Euronews Business.
Според Любкер това влияе и върху миграцията.
„Когато се отчете покупателната способност, започването на работа в Германия вече не е толкова привлекателна възможност за полските работници“, казва той.
Какво не показват заплатите, преизчислени към пълно работно време?
Преизчисляването на заплатите към еквивалент на пълна заетост улеснява сравненията. Експертите обаче предупреждават, че този подход има ограничения.
„Преизчисляването на данните за възнагражденията към пълно работно време, разбира се, е полезен статистически метод. Не бива обаче да забравяме, че намирането на работа на пълен работен ден невинаги е лесно“, посочва Любкер.
„За други хора, предимно жени, заетостта на непълно работно време е единственият начин да съчетават работата с грижите за близки. Това означава, че заплатите при пълно работно време не са напълно надежден показател за жизнения стандарт.“

Масо отбелязва, че разпространението на работата на непълно работно време се различава значително в Европа. В много източноевропейски държави пълната заетост традиционно е нормата, докато в Нидерландия работата на непълно работно време е широко разпространена.
Експертите подчертават също, че средните стойности могат да прикриват големи различия вътре в отделните държави. По думите на Масо в Люксембург високата средна стойност може да е повлияна от малък брой високоплатени работни **места**, например във финансовия сектор.

Business.dir.bg

√ Бюджетът на ДОО за 2027 г. мина на първо четене с критики за липсата на реформи
За около 2 часа и половина депутатите приеха на първо четене бюджета на Държавното обществено осигуряване (ДОО) за 2027 г. Законопроектът получи подкрепата на 123 народни представители от "Прогресивна България". 46 гласуваха против, а 32-ма се въздържаха.
Основните критики от страна на опозицията и експертите в дебата бяха свързани с липсата на структурни реформи в осигурителната система и с продължаващата зависимост от трансфери от държавния бюджет за покриване на недостига на средства. "6,717 млрд. евро е сметката, която ще трябва правителството да трансферира от държавния бюджет, за да покрие дефицита в държавното обществено осигуряване. Това е с 233 млн. евро повече от заложеното за 2026 година", заяви Илиана Жекова от ГЕРБ-СДС.
Айтен Сабри от ДПС също критикува липсата на дългосрочна визия за развитието на системата. Според нея проектът осигурява плащанията за 1 година, но не предлага реформа, която да гарантира устойчивостта на осигуряването в перспектива, нито ясна оценка как ще се развива дефицитът при застаряващо население.
Елисавета Белобрадова от "Демократична България" постави акцент върху финансовото положение на домакинствата и ефекта от бюджетните мерки върху семействата. По думите ѝ, вместо да се търси реална подкрепа за родителите и домакинствата, предложенията са разпределяне на средства "на калпак", което няма да доведе до съществена промяна в ежедневието на хората.
Спор в пленарната зала предизвика и размерът на обезщетението за майките, които се връщат на работа през 2-рата година от отпуска за отглеждане на дете. В проекта е предвидено те да получават 75% от обезщетението, докато от "Продължаваме промяната" настояват размерът му да бъде 100%.
Стою Стоев от ПП поиска от управляващите да обосноват защо не предлагат пълно доплащане. Той се позова на заявките на премиера за прекратяване на оправданията и преминаване към действия, като настоя за конкретни мотиви за отказа от увеличението.
Министърът на труда и социалната политика Наталия Ефремова обясни, че решението се основава на оценка на ефекта от мярката. По думите ѝ, при сегашния стимул от 50% около 14 000 майки се връщат на работа. Предстои да бъде оценено какъв ще е резултатът при увеличаване на доплащането до 75%.
Критики отправи и "Възраждане". Георги Георгиев заяви, че бедността остава заложена в минималната пенсия и че тази политика се продължава от редица правителства.
Новият бюджет на ДОО е в размер на 16,53 млрд. евро, като разходите за пенсии са предвидени на 14,67 млрд. евро.
От 1 юли пенсиите трябва да бъдат актуализирани по швейцарското правило, като прогнозното увеличение е между 7% и 8%. Минималната пенсия се предвижда да достигне 374,62 евро, а максималният размер на пенсията - 1874 евро.
Минималният осигурителен праг се увеличава до 660 евро, а максималният осигурителен доход - до 2400 евро.
В пленарната зала бюджетът беше защитен от министъра на труда и социалната политика Наталия Ефремова, която подчерта, че осигурителният закон не е просто финансов документ, а отражение на отношението на държавата към работещите и към хората, които са се трудили през целия си живот.
"Бюджетът на Държавното обществено осигуряване не е просто сбор от приходи и разходи, той е израз на отношението на правителството към хората, които работят, но и към хората, които са работили цял живот", заяви тя.

√ Германските компании отново по-предпазливи при наемането на служители
Компаниите в Германия отново ограничават готовността си да наемат нови служители, показва проучване на мюнхенския институт "Ифо" (ifo Institute), цитирано от БТА. Индексът на института за заетостта се понижава до 94,7 пункта през ноември от 95,5 пункта през октомври, прекъсвайки тенденцията на покачване, която се наблюдаваше през предходните 3 месеца.

"Слабото възстановяване през последните месеци претърпя обрат. Все още не се вижда обръщане на тенденцията на пазара на труда", коментира Клаус Волрабе, ръководител на проучванията в института.
В промишлеността нагласите отново се влошават леко, като предприятията продължават да планират съкращения на персонал. Най-силно изразена е тенденцията в автомобилния сектор, където се очаква намаляване на работните места. Същата перспектива се очертава и в мебелното производство.
На фона на тази тенденция производителите на компютри, електронни и оптични изделия остават по-склонни да разширяват екипите си и да назначават нови служители.
В сектора на услугите също се наблюдава промяна в нагласите. Компаниите, които доскоро планираха да увеличат персонала си, вече отстъпват от тези намерения. Като цяло плановете за съкращаване и за разширяване на броя на служителите са приблизително балансирани. По-осезаемо охлаждане на намеренията за наемане има при фирмите в сферата на информационните технологии, докато агенциите за временна заетост запазват оптимистичните си очаквания.
В търговията и строителството натискът за съкращаване на персонал отслабва в известна степен. Въпреки това предприятията в двата сектора все още предвиждат намаляване на броя на служителите си.

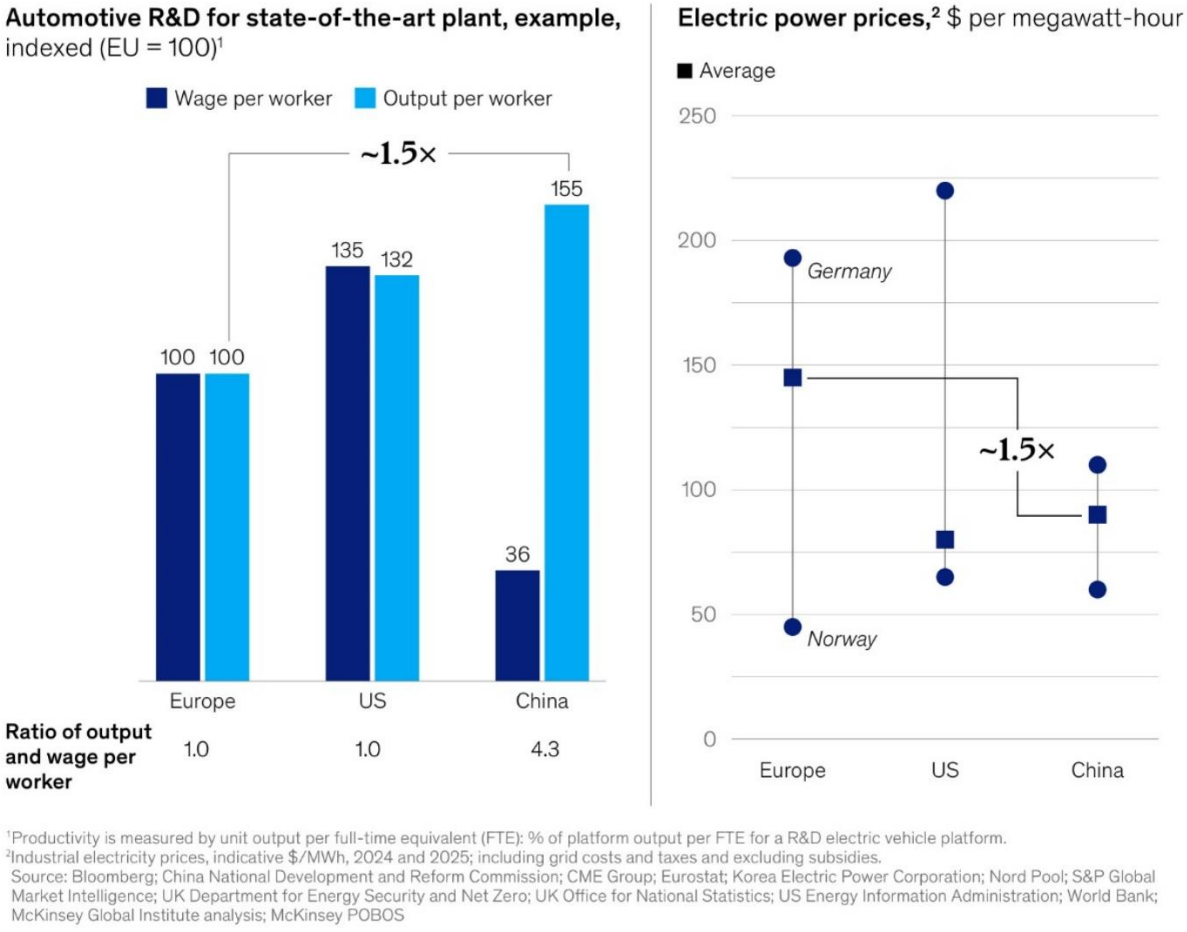
3e-news.net

√ Половината от индустриалните компании в Европа са под сериозен финансов натиск, 3,7 млн. работни места са застрашени

Европейската индустрия навлиза в критична фаза от своето развитие. Високите разходи за труд и енергия, изоставането по отношение на производителността, слабият инвестиционен растеж и засилващата се китайска конкуренция поставят под сериозен финансов натиск все повече предприятия на континента.
Предварителните данни за 2026 г. показват, че около половината от европейските индустриални компании изпитват финансови затруднения или се намират в критично финансово състояние, спрямо 45% през 2025 г., 42% през 2024 г. и 39% през 2023 г.
Това показва новият анализ на международната консултантска компания McKinsey & Company, публикуван във вторник, 24 ноември, под заглавие Regaining the Competitiveness of Europe's Industrials the European Way („Възстановяване на конкурентоспособността на европейската индустрия по европейския път").
Според авторите на доклада в пряк риск са поставени около 3,7 млн. работни места и над 500 млрд. евро добавена стойност.
Залогът е особено висок, тъй като според McKinsey индустриалните компании формират около 36% от добавената стойност в европейската икономика, осигуряват 29% от работните места и генерират над 45% от научноизследователската и развойната дейност.
Въпреки тревожните констатации анализът не разглежда индустриалния упадък на Европа като необратим процес. Авторите идентифицират значителен потенциал за възстановяване на конкурентоспособността чрез комплексно преструктуриране, повишаване на производителността, технологична модернизация и по-тясно сътрудничество между предприятията, включително отвъд националните граници.
Финансовото състояние на европейската индустрия се влошава с ускоряващи се темпове
Анализът се основава на специално разработен от McKinsey индекс за финансовото състояние на индустриалните предприятия, обхващащ близо 1200 публични и частни компании в Европа с годишни приходи над 100 млн. евро.
Проучването включва автомобилостроенето, машиностроенето, електротехническата и електронната промишленост, производството на материали и преработващите индустрии.
Индексът оценява пет финансови показателя – динамиката на оперативната печалба преди лихви, данъци и амортизации (EBITDA), продължителността на паричния цикъл, способността за обслужване на лихвените плащания, съотношението между нетния дълг и EBITDA и дела на задълженията с падеж през следващите две години.

Графика 1

Европейските индустриални компании са в неблагоприятна позиция по основните категории разходи.

[1]Productivity is measured by unit output per full-time equivalent (FTE): % of platform output per FTE for a R&D electric vehicle platform.
[2]Industrial electricity prices, indicative $/MWh, 2024 and 2025; including grid costs and taxes and excluding subsidies.
Source: Bloomberg; China National Development and Reform Commission; CME Group; Eurostat; Korea Electric Power Corporation; Nord Pool; S&P Global Market Intelligence; UK Department for Energy Security and Net Zero; UK Office for National Statistics; US Energy Information Administration; World Bank; McKinsey Global Institute analysis; McKinsey POBOS

McKinsey & Company

.

Особено тревожно е, че влошаването се дължи предимно на увеличаването на дела на предприятията в най-тежката категория – от 31% през 2023 г. до прогнозните 42% през 2026 г.

Тези оценки не означават, че всички засегнати предприятия са пред непосредствен фалит, нито че всички застрашени работни места непременно ще бъдат закрити. Те обаче показват нарастваща финансова уязвимост и необходимост от спешни структурни промени.

Нито една европейска икономика не е защитена

Начело на класацията на McKinsey по дял на индустриалните компании под финансов натиск през 2025 г. са Португалия, Люксембург, Нидерландия и Испания, следвани от Норвегия и Италия.

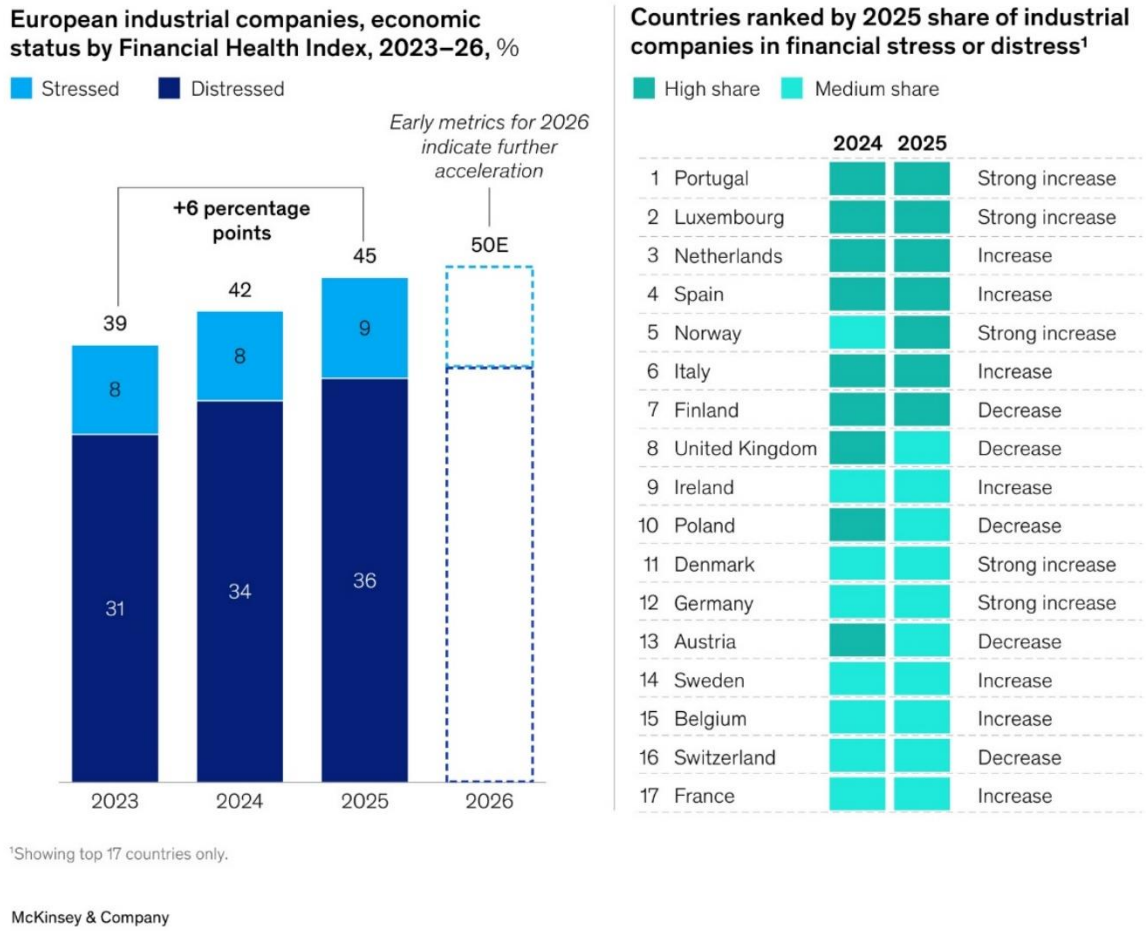
Особено обезпокоителна е ситуацията в Германия – най-голямата индустриална икономика в ЕС. Делът на германските предприятия с финансови затруднения или в критично състояние се е увеличил с 12 процентни пункта.

Влошаване се наблюдава също в Дания, Швеция, Белгия, Франция и Ирландия, докато във Финландия, Великобритания, Полша, Австрия и Швейцария е отчетено подобрение спрямо предходната година.

Financial Times поставя тези тенденции в контекста на мащабното преструктуриране на европейското автомобилостроене и химическата индустрия. Изданието посочва Volkswagen, BMW и Volvo Cars като примери за компании, изправени пред необходимостта от съкращаване на разходите, преструктуриране или понижаване на очакванията за печалбите.

Графика 4

Делът на европейските индустриални компании във финансово затруднение или критично състояние нараства бързо от 2023 г.

Публикуваното през юни проучване на Европейската кръгла маса на индустрията (ERT), представляваща около 60 водещи индустриални и технологични компании, също разкрива рязък спад на бизнес доверието на фона на енергийната несигурност, геополитическата фрагментация и нестабилността на веригите за доставки.

Европа губи конкурентоспособност по две ключови направления – труд и енергия

Анализът на McKinsey показва, че повече от половината от интегрираната разходна база на европейската индустрия е изложена на конкурентен натиск вследствие на неблагоприятните разлики в цената на труда и енергията.

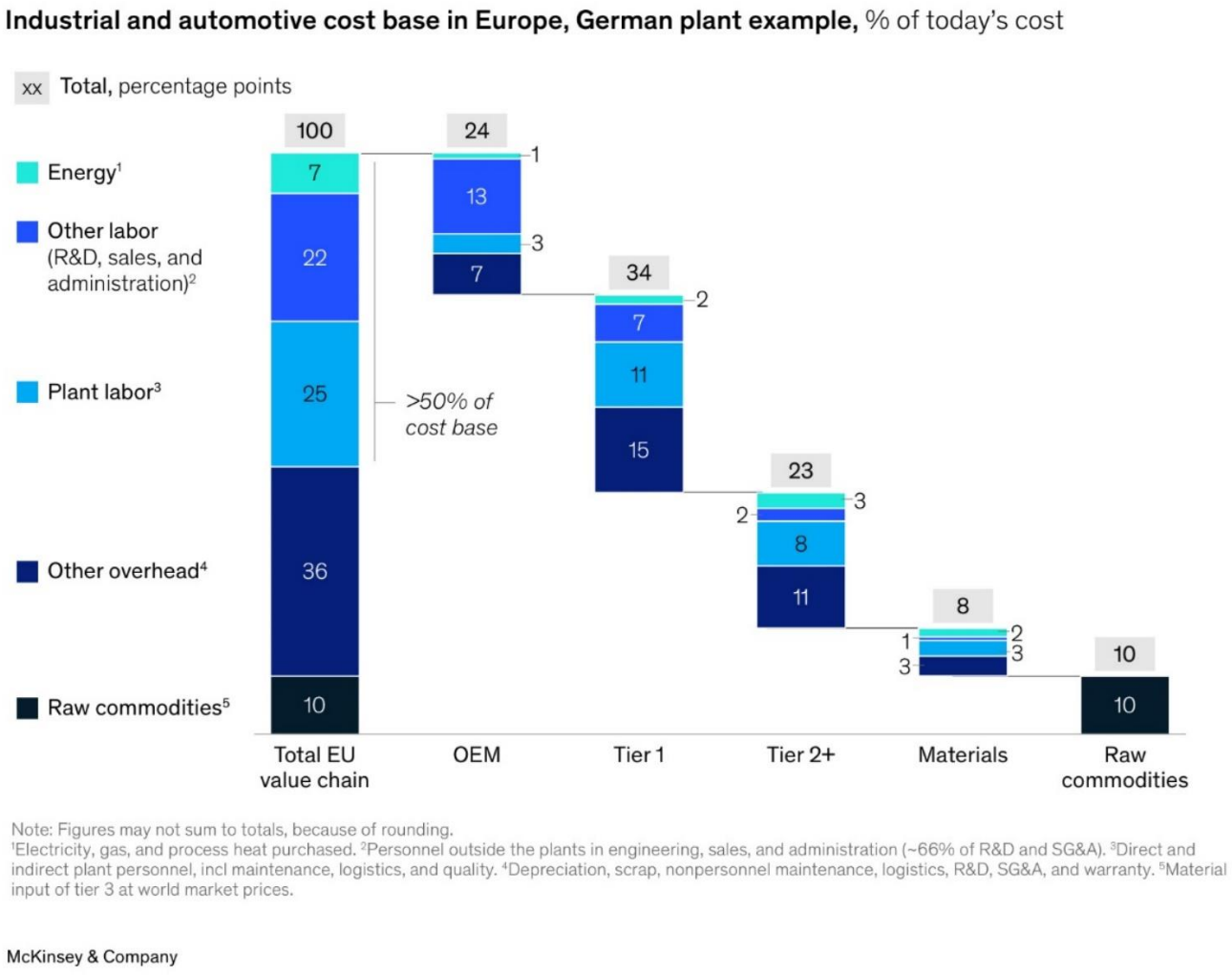
Около 47% от разходите по разглежданата производствена верига са свързани с труда, а други 7% – с енергията.

Особено показателен е представеният в доклада сравнителен анализ на производителността и възнагражденията при научноизследователската и развойната дейност за автомобилни платформи.

В разглеждания пример китайската производителност е с 55% по-висока от европейската при значително по-ниски възнаграждения.

Графика 2

По цялата верига на стойността над 50% от разходната база е в неблагоприятна позиция спрямо Китай заради разходите за труд и енергия.

Note: Figures may not sum to totals, because of rounding.
[1]Electricity, gas, and process heat purchased. [2]Personnel outside the plants in engineering, sales, and administration (~66% of R&D and SG&A). [3]Direct and indirect plant personnel, incl maintenance, logistics, and quality. [4]Depreciation, scrap, nonpersonnel maintenance, logistics, R&D, SG&A, and warranty. [5]Material input of tier 3 at world market prices.

McKinsey & Company

Същевременно индустриалните разходи за електроенергия в Европа са средно над 1,5 пъти по-високи от тези в САЩ и Китай.

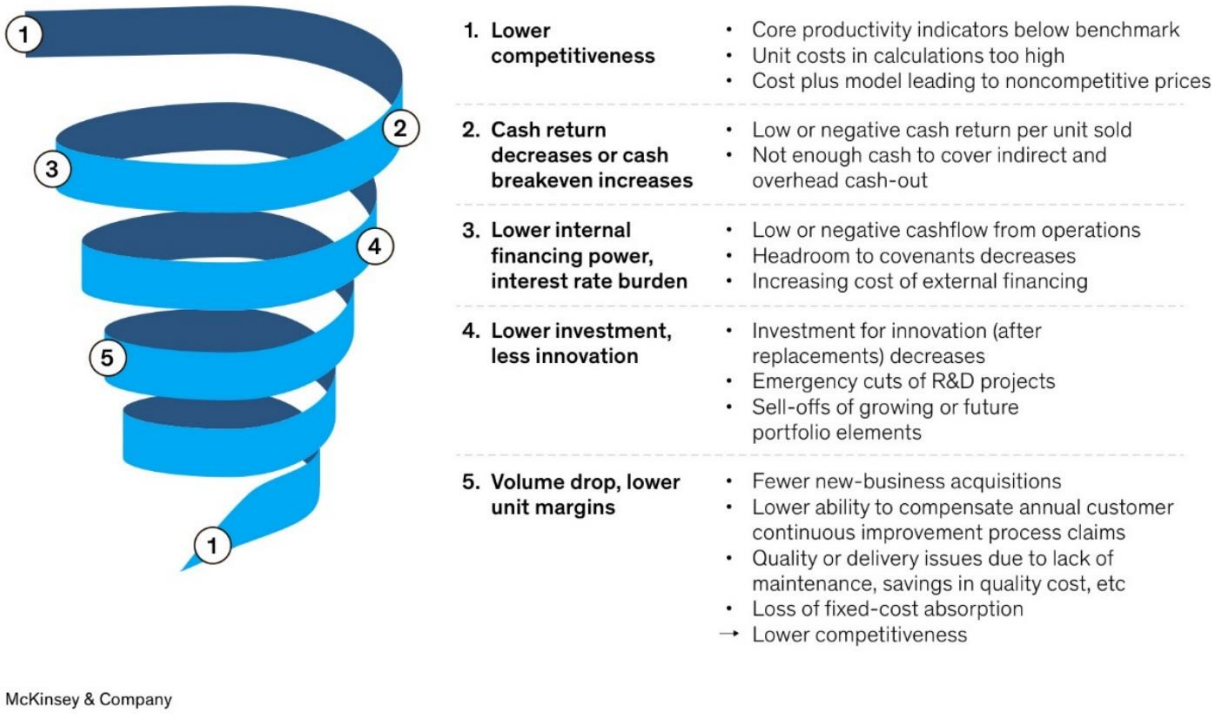
Тази комбинация поставя европейските производители в неблагоприятна позиция както на вътрешния, така и на международните пазари.

Спиралата на индустриалния упадък: по-ниска производителност, по-малко инвестиции

McKinsey предупреждава за формирането на самоподсилващ се цикъл на загуба на конкурентоспособност.

Графика 3

Много европейски индустриални компании са в спирала на намаляваща конкурентоспособност.

McKinsey & Company

По-ниската производителност увеличава себестойността на продукцията и свива маржовете. Това влошава паричните потоци, оскъпява външното финансиране и ограничава възможностите за инвестиции в иновации и модернизация. Последиците са загуба на поръчки, по-ниско натоварване на производствените мощности и допълнително увеличаване на разходите за единица продукция.

Разликата в инвестиционната динамика между Европа и Китай е особено показателна. През 2025 г. брутните производителни инвестиции в Китай достигат около 6 трилиона долара годишно, докато в Европа остават на равнище от около 3 трилиона долара.

Така Европа рискува да изостане не само по текущи производствени разходи, но и по отношение на технологичните и индустриалните възможности през следващото десетилетие.

Шест стратегии за възстановяване на европейската индустрия

Въпреки задълбочаващите се проблеми McKinsey представя убедителни аргументи, че европейските индустриални предприятия разполагат със значителен неизползван потенциал за подобряване на финансовите си резултати.

Авторите анализират пет успешни случая на мащабно корпоративно преструктуриране. Сред постигнатите резултати са положителен свободен паричен поток от над 1 млрд. евро при химическа компания, утрояване на EBITDA при доставчик за автомобилната индустрия и удвояване на цената на акциите при производител на компоненти.

Общият извод е, че възстановяването изисква едновременно прилагане на шест основни подхода.

1. Промяна на управленския модел. Според предходни изследвания на McKinsey около 70% от корпоративните трансформации не постигат поставените цели, а приблизително 55% от потенциалната стойност се губи по време на изпълнението и след приключването на програмите. Успешното преструктуриране изисква специализирани управленски

екипи, ускорено вземане на решения, предварителна оценка на ефекта от всяка мярка и ясно разпределена отговорност за резултатите.

2. Повишаване на производителността чрез технологии и социален диалог. McKinsey идентифицира 19 инструмента за оптимизиране на производствените разходи, 12 от които са свързани с труда. Сред тях са автоматизацията, подобряването на ефективността на оборудването, оптимизирането на логистиката, намаляването на брака и използването на генеративен изкуствен интелект.

Графика 6

Мерките за производителност на труда могат да намалят разходите за преработка със 7–18% и да повишат маржа по веригата с около 7 процентни пункта.

Operational performance improvement levers

Effect on conversion costs, % (Low – High)

Labor levers

Cost block	Lever (what the plant does)	Improvement rate, %	Tier 0 or OEM	Tier 1	Tier 2+	Materials
Direct labor	Design-to-manufacturing and work content	10	5.8	2.7	2.2	1.0
	Uptime optimization and scheduling	5	2.9	1.4	1.1	1.0
	Inline quality or first-time-right	3	1.7	0.2	0.3	0.1
	Absenteeism reduction	3	1.7	0.8	0.7	0.6
	Automation of manual process step	5	2.9	1.4	0.8	0.3
	Variant and portfolio simplification	2	1.2	0.5	0.3	0.1
Indirect blue-collar labor	Lean logistics and quality organization	5	0.2	0.6	0.5	0.5
	Automation of logistics and inspection	5	0.2	0.6	0.3	0.2
	Capacity consolidation and utilization	5	0.2	0.6	0.5	0.5
Indirect white-collar labor	Process simplification of indirect work	10	0.3	1.6	1.0	1.2
	Automation of indirect work (gen AI)	10	0.3	1.6	1.0	1.2
	Span of control and management layers	5	0.2	0.8	0.5	0.6
Labor levers subtotal, % of conversion cost			17.7	12.8	9.2	7.4
Energy	Energy management (load, shutdown, and recovery)	8	0.6	0.6	1.2	1.8
	Energy-efficient equipment	5	0.4	0.4	0.8	1.2
Other overhead variable	Maintenance strategy for material and services	10	0	0.6	0.9	0.9
	Consumables and tooling management	10	0.2	0.3	0.9	0.4
Scrap	Process stability and inline quality control	20	0.2	0.6	1.0	0.4
Other fixed overhead	Smart automation of maintenance	10	0.4	0.6	0.3	0.3
	Footprint consolidation	10	0.1	0.6	0.2	0.2
All levers total, % of conversion cost			19.7	16.5	14.5	12.5
Adjusted total, correcting for overlapping effects, % of conversion cost[1]			**17.9**	**15.3**	**13.7**	**12.0**

Considering share of conversion costs in total product costs for each tier, **the total effect on the entire supply chain is about 7 p.p.**

Note: Figures may not sum to totals, because of rounding. Base addressed = cost block share × share of the block addressed by the lever × plant conversion cost in % of total cost. Total cost = net revenue – EBIT. German plant's part of each step = share of the step's value added located in Germany (100%, 50%, 40%, or 20%).

[1]Calculation: all levers chained (% of conversion cost) × plant conversion cost (% of archetype's product cost) = effect (% of archetype's product cost) × product cost of the step in the vehicle value chain (percentage points [p.p.] of vehicle cost) = effect (p.p. of vehicle cost – whole chain).

McKinsey & Company

Комплексното прилагане на мерките за производителност може да намали разходите за преработка със 7,4–17,7% в зависимост от мястото на предприятието във веригата на доставки. В съчетание с останалите мерки потенциалното подобрение на рентабилността по цялата верига достига 7,3 процентни пункта при средни маржове в европейската индустрия от около 4–6%.

Особено внимание се отделя на социалния диалог. В три от анализираните компании разходите за труд са намалени с над 15% за период от 12 до 18 месеца без сериозни социални сътресения, благодарение на договарянето с представители на работниците, естественото текучество и пренасочването на персонал.

3. Растеж дори на стагниращи пазари. Предприятията трябва да преминат от пасивно очакване на поръчки към активно завоюване на пазарни позиции, предоговаряне на неизгодни договори и навлизане в свързани продуктови сегменти.

Според анализа до 2030 г. около 20% от приходите на пазара на леки автомобили се очаква да се насочат към нови участници. Това поставя традиционните доставчици пред необходимостта да диверсифицират клиентите и продуктовите си портфейли.

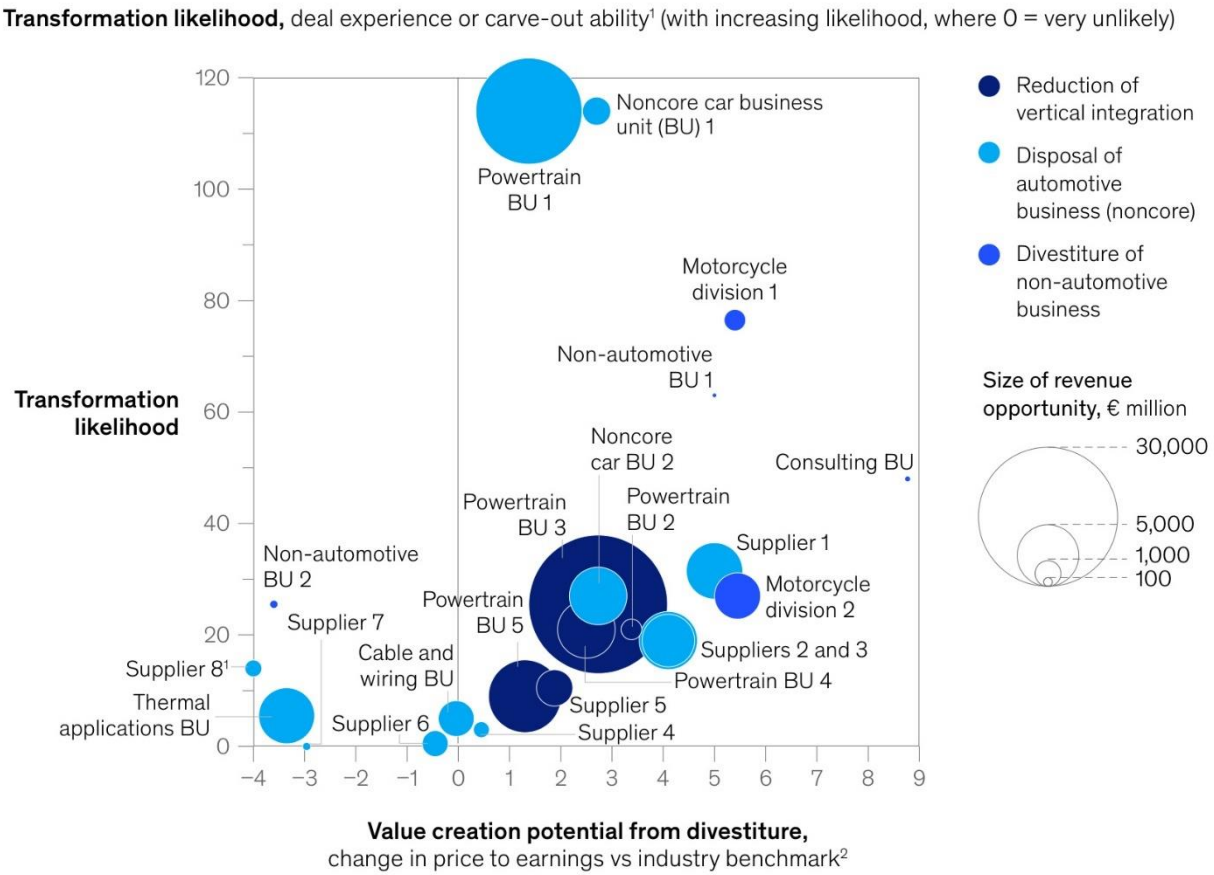
4. Оптимизиране на разходите и освобождаване на оборотен капитал. В анализираните случаи McKinsey идентифицира потенциал за намаляване с 20% или повече на определени непроизводствени разходи, капиталови вложения и потребности от нетен оборотен капитал, без да се уврежда основната дейност.

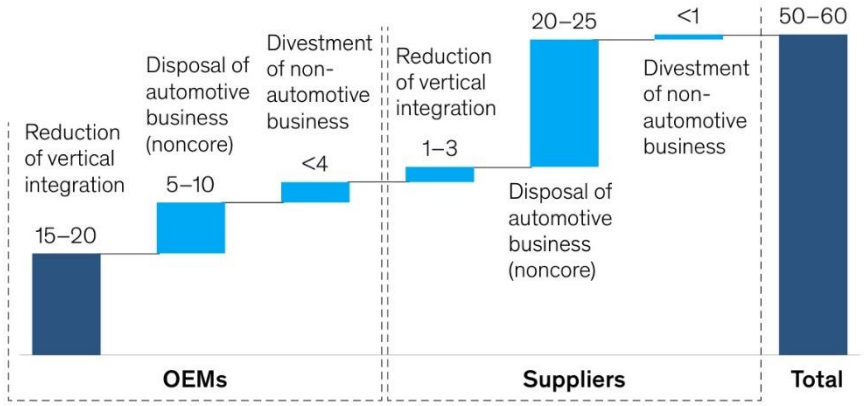
Целта не е механично съкращаване на инвестициите, а пренасочването им към проекти с по-висока възвръщаемост.

5. Консолидация, стратегически партньорства и освобождаване на неефективни активи. Само в европейската автомобилна индустрия McKinsey оценява потенциала за създаване на допълнителна стойност чрез преструктуриране и консолидация на корпоративните портфейли на до 60 млрд. евро.

Графика 7

Възможните промени в корпоративните портфейли разкриват потенциал до 60 млрд. евро.

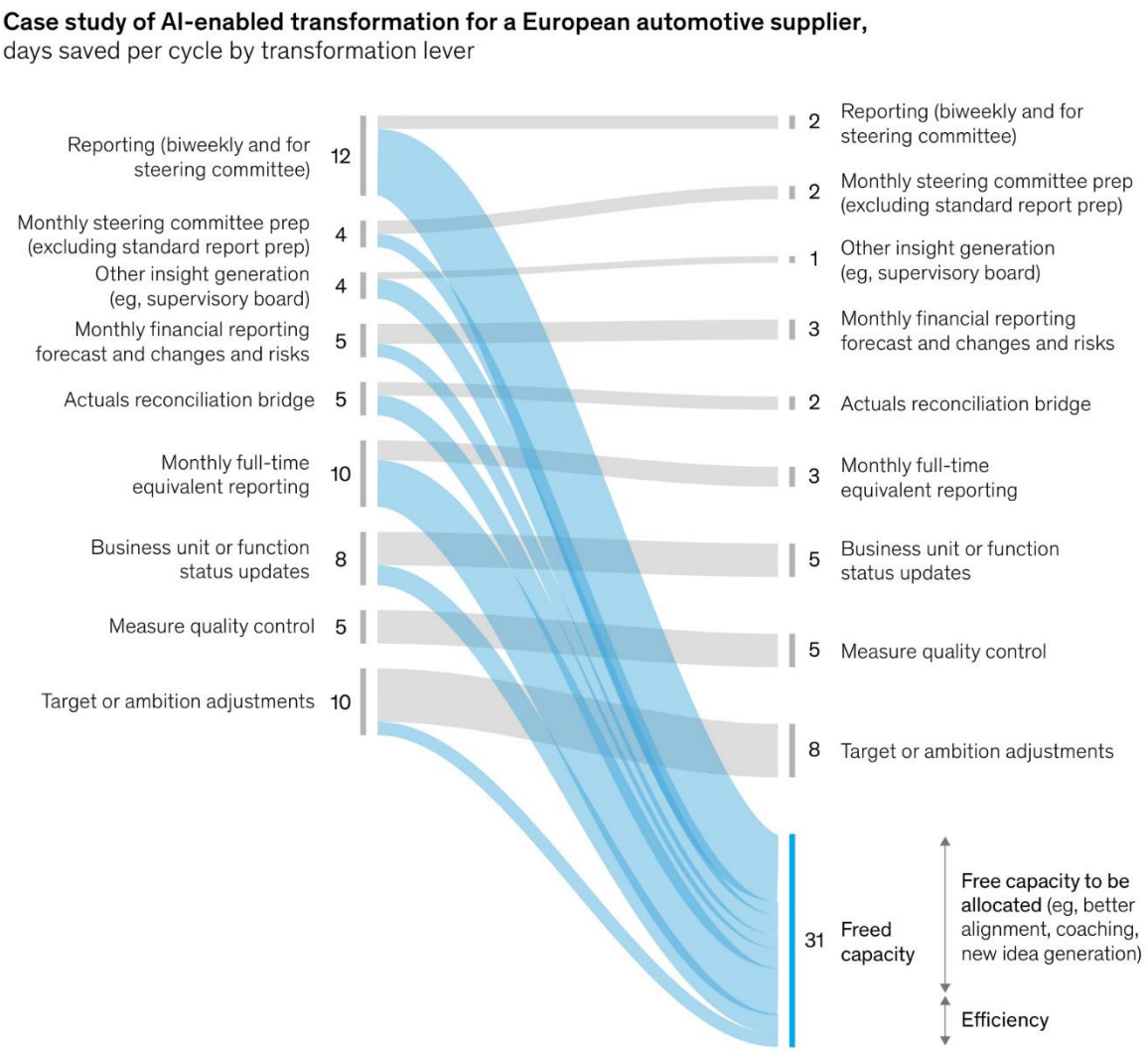
[1]Plotted at axis minimum (adjusted price-to-earnings delta is –42).
[2]Indicated by number of deals since 2008, adding 50 points in case of easy carve-out ability and deducting 50 points in case of difficult carve-out ability. Reduced by 50 points if remoteness of business is only medium rather than high.
[3]Revenue used as 1:1 multiple for transaction.
Source: S&P Global Capital IQ; McKinsey Corporate Performance Analytics

McKinsey & Company

Възможностите включват продажба на нестратегически активи, обединяване на производствени мощности, съвместно закупуване на критични суровини и създаване на регионални индустриални клъстери.
Авторите открояват и възможностите за взаимодействие между автомобилната и отбранителната индустрия, включително преориентиране на част от производствения капацитет.
6. Изкуственият интелект като инструмент за ускорено преструктуриране. Изкуственият интелект може да намали административната тежест при изпълнението на програмите за трансформация с около 40%.

Графика 8

Екипите за трансформация, използващи ИИ, освобождават около 50% от капацитета си и могат да получат реално предимство при изпълнението.

В конкретен анализиран случай при европейски автомобилен доставчик използването на ИИ освобождава около половината от работния капацитет на екипа за трансформация, който може да бъде пренасочен към идентифициране на рискове и разработване на нови инициативи.
„Няма едно-единствено вълшебно решение за изоставането на Европа по отношение на производителността“, коментира пред Financial Times Тунде Оланреваджу, управляващ партньор на McKinsey за Европа.

Шест ключови фактора за успешно преструктуриране на европейската индустрия

Направление	Основни мерки и препоръки	Потенциален ефект
1. Промяна на управленския модел	Създаване на специализиран екип за трансформация, който работи отвъд традиционната управленска структура. Ускорено вземане на решения от висшето ръководство. Предварителен контрол на мерките за подобрение. Определяне на ръководител, отговорен за цялостните резултати.	По-бързо и ефективно преструктуриране.
2. Повишаване на производителността на труда	Активен диалог с представителите на работниците. Увеличаване на производствените обеми, насърчаване на иновациите и намаляване на себестойността или оптимизиране на обема на труда, измерен чрез разходите за него.	**7–18%** намаление на разходите за преработка чрез 12 инструмента за производителност. Потенциално подобрение на маржовете по веригата с около **7 процентни пункта** в комбинация с останалите мерки.
3. Постигане на растеж дори на стагниращи пазари	Защита на рентабилността на основния бизнес чрез по-добро управление на договорите. Активно привличане на нови клиенти. Навлизане в свързани продуктови и пазарни сегменти.	Търговските мерки осигуряват **20–50%** от общия ефект в анализираните случаи. По-доброто управление на договорите може да увеличи маржа на EBITDA с **1–2 процентни пункта**.

4. Ограничаване на неефективните разходи	Преразглеждане на разходите и инвестициите от нулева база. Специализирани комисии за оценка на инвестиционните решения. Оптимизиране на техническите спецификации. Детайлен контрол върху всички категории разходи.	Потенциал за намаляване с **над 20%** на определени непроизводствени разходи, капиталови вложения и нетен оборотен капитал. Оптимизирането на техническите спецификации може да намали разходите с **15–20%**.
5. Консолидация на портфейлите и освобождаване на неефективни активи	Систематична оценка на предприятията, производствените мощности и бизнес направленията. Решения за оздравяване, продажба или закриване въз основа на нетната настояща стойност. Прехвърляне на активи към собственици, които могат да ги управляват по-ефективно.	Потенциал за създаване на допълнителна стойност до **60 млрд. евро** в европейската автомобилна индустрия.
6. Намаляване на административната тежест чрез изкуствен интелект	Осигуряване на прозрачност, детайлно проследяване на мерките, количествена оценка на финансовия ефект, съгласуване с финансовите отчети и активно участие на висшето ръководство. ИИ подпомага своевременното откриване на проблеми.	Намаляване на административната тежест при трансформацията с около **40%**.

Източник: McKinsey & Company, ноември 2026 г., а[illegible]ика 5. Europes-industrials-the-european-way.pdf

България: по-ниските разходи за труд вече не са достатъчно конкурентно предимство

Констатациите на McKinsey имат пряко значение и за България, чиято преработваща промишленост е интегрирана в европейските производствени вериги, особено в автомобилните компоненти, машиностроенето, електротехниката, металургията и химическата индустрия.

Задълбочаването на финансовите проблеми на германските индустриални компании създава риск от намаляване на поръчките, натиск върху цените и отлагане на инвестиционни проекти при българските доставчици.

Традиционното предимство на България, свързано с по-ниските разходи за труд, постепенно губи относителната си тежест на фона на нарастващите възнаграждения, недостига на квалифицирани кадри и ускорената автоматизация в конкурентни икономики.

За българските предприятия особено значение придобиват инвестициите в роботизация, енергийна ефективност, собствено производство и съхранение на електроенергия, цифровизация и разработване на продукти с по-висока добавена стойност.

Преструктурирането на европейската индустрия създава и възможности за привличане на производства в България, включване в нови вериги на доставки и развитие на индустриални партньорства в Централна и Източна Европа.

България не фигурира сред 17-те държави, представени в публикуваната класация на McKinsey. Поради това не може да се направи количествена оценка за дела на българските предприятия под финансов натиск въз основа на този доклад.

Европейското индустриално възстановяване не може да чака

Авторите признават, че не всички структурни проблеми могат да бъдат преодолени чрез действия на самите предприятия. Високите енергийни разходи, геополитическата несигурност и фрагментацията на европейския пазар изискват и ефективни политически решения.

Но компаниите не могат да си позволят да изчакват приключването на европейските реформи.

Основното послание на McKinsey е, че Европа все още разполага с технологичния, човешкия и индустриалния потенциал да възстанови конкурентоспособността си. Времето за реализиране на този потенциал обаче намалява, а икономическата и социалната цена на бездействието нараства.

√ Доларът си поема въздух след ралито – спадът на доходността по американските облигации ограничава търсенето му като убежище

Щатският долар се стабилизира в азиатската търговия в четвъртък, 26 ноември, след като през предходната сесия достигна най-ниското си равнище за последната седмица. Понижението на доходността по американските държавни облигации и крехките настроения на финансовите пазари ограничиха традиционното търсене на долара като сигурно убежище преди празника Деня на благодарността в САЩ.

Американската валута остава под върховите си стойности за последните 19 месеца, достигнати в понеделник. Тогава завръщането на Дженсън Хуанг начело на Nvidia подхрани отново интереса към инвестициите в изкуствен интелект и засили увереността, че устойчивият икономически растеж в САЩ може да даде възможност на Федералния резерв да продължи с повишаването на лихвените проценти.

Впоследствие обаче технологичните акции се оказаха под натиск, а опасенията за прекомерните оценки на компаниите, свързани с изкуствения интелект, накараха част от инвеститорите да потърсят по-сигурни активи.

Това създаде необичайна комбинация: несигурността подкрепя търсенето на защитни инвестиции, но насочването на средства към американски държавни облигации понижава доходността им и така отслабва едно от основните предимства на долара.

Според Сим Мо Сионг, валутен стратег в OCBC, потенциалът за допълнително поскъпване на долара вече изглежда по-ограничен от гледна точка на съотношението между риск и възвръщаемост. В същото време по-ястребовата позиция на Федералния резерв би трябвало да продължи да осигурява подкрепа за американската валута.

Експертът предупреждава, че връзката между долара и фондовите пазари може да остане нестабилна. От една страна, инвеститорите търсят сигурност, а от друга – евентуално по-сериозно забавяне на бума на изкуствения интелект може да се отрази негативно върху перспективите пред американската икономика.

Йената и еврото остават под влиянието на централните банки

На валутните пазари японската йена се движеше почти без промяна спрямо долара, като се търгуваше около 159,19 йени за долар в началото на следобедната азиатска сесия.

Японската валута получава известна подкрепа от понижаването на доходността по американските облигации, тъй като това намалява разликата в доходността между активите в долари и йени. Въпреки това тя остава уязвима заради несигурността около световната търговия и нестабилността на технологичните пазари.

Еврото поевтиня с 0,2% до 1,096 долара. Вниманието на инвеститорите се насочи към протокола от октомврийското заседание на Европейската централна банка, от който пазарните участници търсят сигнали за бъдещата посока на паричната политика.

Британският паунд също отстъпи с 0,2% до 1,3097 долара.

Индексът на долара DXY, измерващ представянето му спрямо кошница от шест основни валути, се повиши с 0,1% до 103,8 пункта. Въпреки това американската валута остава близо до нивата, на които се стабилизира след отстъплението от скорошния си връх.

Доходността по американските облигации спада въпреки инфлационния натиск

Един от най-интересните сигнали от пазарите идва от американския дългов сегмент.

Доходността по държавните облигации на САЩ се понижи през последните сесии, като инвеститорите увеличиха експозицията си към сравнително сигурни активи на фона на сътресенията при технологичните акции.

Това е особено показателно, защото последните икономически данни от САЩ по-скоро дават аргументи за запазване на рестриктивната парична политика.

Основната инфлация, измервана чрез индекса на разходите за лично потребление (PCE), се е оказала по-висока от очакваното през октомври. Междувременно оценката за растежа на американската икономика през третото тримесечие е била ревизирана значително нагоре, а проучване на Федералния резерв показва продължаваща икономическа експанзия и устойчив инфлационен натиск.

Комбинацията от тези фактори затвърждава очакванията, че Федералният резерв ще повиши основната лихва с 25 базисни пункта през декември, последвано от още едно увеличение в началото на 2027 г.

Тук обаче се появява противоречие между очакванията за лихвената политика и поведението на облигационния пазар.
Доходността по американските държавни облигации се понижи по цялата крива, като най-силно беше движението в дългосрочния ѝ край. Доходността по 10-годишните американски държавни облигации спадна с до 10 базисни пункта до 4,8% – най-ниското равнище от около два месеца и половина.
Анализатори на ING отбелязват, че предстоящият дълъг празничен уикенд може да насърчи инвеститорите да задържат облигации, вместо да поемат допълнителен риск. Според тях обаче през седмицата американските държавни ценни книжа не реагират по обичайния начин на факторите, които иначе биха тласнали доходността нагоре.
Това подсказва, че в момента търсенето на сигурност и позиционирането на инвеститорите имат съществено значение за облигационния пазар.

Австралийският долар се възстановява, а петролните цени подкрепят канадската валута

Австралийският долар поскъпна с 0,3% до 0,6648 щатски долара, възстановявайки част от загубите си след достигането на почти едногодишно дъно.
Подкрепа за валутата оказаха по-добрите данни за бизнес инвестициите в Австралия. Допълнителен положителен фактор беше и отслабването на американския долар заради понижаващата се доходност по американските облигации.
Швейцарският франк поевтиня с 0,1% спрямо долара до 0,8320 франка за долар, след като в предходната сесия беше поскъпнал с 0,5% благодарение на търсенето на сигурни активи.
Канадският долар се отдръпна леко от достигнатия двуседмичен връх, въпреки че продължава да получава подкрепа от по-високите цени на петрола.
Фючърсите на сорта Брент приключиха предходната сесия с ръст от 3,5% до 94,61 долара за барел. Покачването последва съобщенията на йеменските бунтовници хути, че са атакували най-голямата петролна рафинерия в Саудитска Арабия.
Подобни събития повишават геополитическата рискова премия в цените на енергийните суровини, тъй като засилват опасенията за сигурността на доставките от Близкия изток.

Новите американски мита отново поставят търговските отношения под напрежение

Допълнителен фактор за несигурността са предложените от администрацията на Доналд Тръмп нови мита върху стоки от 14 основни търговски партньори на САЩ.
Вашингтон обосновава мерките с необходимостта да противодейства на структурния свръхкапацитет в промишленото производство. Най-високите ставки се очаква да засегнат Китай, който американската администрация обвинява, че наводнява световните пазари с евтин износ.
Засега обаче пазарният ефект изглежда ограничен. Според анализатора Вишну Варатхан от Mizuho Bank новите мита вероятно няма да предизвикат същия шок като тарифните решения от 2025 г.
Той определя настоящата сила на долара по-скоро като защитна реакция на инвеститорите, отколкото като резултат от рязко влошаване на конкурентоспособността на азиатските валути заради търговските ограничения.
Допълнително обстоятелство е, че в четвъртък американските финансови пазари са затворени заради Деня на благодарността. Това означава по-ниска ликвидност в международната търговия и потенциално по-резки движения при сравнително ограничени обеми.

Какво означава това за пазарите?

Валутните и облигационните пазари изпращат противоречиви сигнали, които показват, че инвеститорите все още не са намерили ясна посока за следващите седмици.
1. Доларът запазва подкрепа, но възможностите за ново рали се ограничават. Очакванията за повишаване на лихвите от Федералния резерв през декември и началото на 2027 г. остават основен аргумент в полза на американската валута. От друга страна, понижаващата се доходност по американските облигации и несигурността около технологичния сектор ограничават привлекателността ѝ.
2. Облигационният пазар може да предвещава промяна в инвестиционните нагласи. Спадът на доходността по 10-годишните американски държавни облигации до 4,8% показва засилено търсене на сигурност. Ако тази тенденция продължи, тя може да отслаби долара и да подкрепи валутите, които напоследък бяха подложени на силен натиск.
3. Акциите остават уязвими заради несигурността около изкуствения интелект. Пазарите трябва да намерят баланс между очакванията за продължаващ растеж на технологичните компании и опасенията, че инвестициите в AI може да не оправдаят високите оценки. По-сериозна корекция в технологичния сектор би могла да засили търсенето на защитни активи и да увеличи волатилността на световните борси.

4. Петролните цени и геополитиката остават допълнителен източник на риск. Напрежението около Близкия изток може да поддържа висока рискова премия в цените на петрола. Това е потенциално инфлационен фактор, който би затруднил централните банки и би усложнил очакванията за бъдещата лихвена политика.
5. Новите американски мита създават риск за международната търговия. Дори ако непосредственият им ефект върху валутните пазари е ограничен, допълнителното изостряне на търговските отношения между САЩ и Китай може да натежи върху перспективите пред световната икономика и корпоративните печалби.
Общият извод: Засега доларът остава подкрепен от очакванията за по-високи американски лихви, но вече не се радва на еднозначната подкрепа, която получаваше при предишните периоди на пазарна несигурност. Инвеститорите едновременно търсят защита в американските държавни облигации и преоценяват риска от забавяне на технологичния бум.
За фондовите пазари това означава продължаваща волатилност, особено при технологичните компании, докато облигациите могат да останат предпочитано убежище. Следващият важен ориентир ще бъде дали инфлационните данни ще потвърдят необходимостта от ново затягане на паричната политика от Фед, или икономическите и пазарните рискове ще започнат да надделяват.

Bloomberg TV Bulgaria

√ Цената на петрола продължи да расте след притеснения за доставките

- Поскъпване заради конфликта в Близкия изток: Цената на петрола Brent надхвърли 95 долара за барел заради продължаващите атаки в региона и несигурността около мирните преговори с Иран.
- Ръст на запасите и спад на износа в САЩ: Американските запаси от суров петрол се увеличиха с 1,1 милиона барела, докато износът падна до най-ниското си ниво от август заради скъпия превоз и по-слабото търсене в Азия.
- Очакване на срещата на ОПЕК+: Пазарите следят предстоящата в неделя среща на ОПЕК+, на която ще се определят доставките за 2027 г. на фона на вътрешни спорове за квотите за добив.

Цената на петрола продължи да расте, тъй като продължаващите военни действия в Близкия изток заплашваха да нарушат възстановяването на износа на суров петрол в региона.
Цената на Brent се покачи над 95 долара за барел, след като се повиши с почти 6% през предходните две сесии. Цената на West Texas Intermediate беше близо до 84 долара. Подкрепяните от Техеран бунтовници хути продължават да атакуват Саудитска Арабия, включително основния ѝ център за износ на петрол в Рас Танура и пристанищата на Червено море. Иран също така твърди, че няколко кораба са се натъкнали на мини в Ормузкия проток, въпреки че няма независимо потвърждение.
Очаква се обемът на търговия да остане нисък в четвъртък поради Деня на благодарността, който би могъл да преувеличи движенията на цените. Търговията с West Texas Intermediate ще бъде насрочена за петъчно приключване поради празника на САЩ.
Глобалният бенчмарк Brent се срина този месец след възраждане на доставките на суров петрол от Персийския залив, което според Международната агенция по енергетика ще доведе до излишък на пазара през това тримесечие. Президентът Доналд Тръмп също се въздържа от подновяване на ударите срещу Иран след победата на демократите на междинните избори в САЩ, с което намали напрежението на пазара.
Положени са дипломатически усилия за прекратяване на близо деветмесечната война, но остават основни различия. Техеран иска отмяна на военноморската блокада на пристанищата от страна на САЩ, облекчаване на санкциите и освобождаване на замразени активи, докато Вашингтон изисква отстъпки, свързани с ядрената програма на Иран.
„Докато приключването на конфликта остава неуловимо, суровият петрол трябва да поддържа рискова премия при ценообразуването“, каза Райън Маккей, старши стратег по суровините в TD Securities. Износът от Персийския залив се е понижил след многократни атаки срещу кораби от страна на Иран, добави той.
В САЩ запасите от суров петрол се увеличиха с 1,1 милиона барела миналата седмица, докато запасите от бензин и дестилати също се увеличиха, според правителствени данни в сряда. Износът на суров петрол спадна до най-ниското си ниво от началото на август поради по-високите разходи за превоз и по-слабото търсене в Азия.

Пазарът ще следи внимателно срещата на ОПЕК+ в неделя, като Саудитска Арабия и нейните партньори ще планират курса си за доставки през 2027 г. Групата ще трябва да прецени възможността за край на войната между САЩ и Иран, както и да овладее напрежението в рамките на съюза. Ирак настоява за по-голяма свобода при увеличаването на добива.

√ Високите цени на превозите пренасочват танкерите за горива към суров петрол

- Пренасочването на флота ограничава капацитета за доставка на горива и поддържа високите цени на морския транспорт
- Само по-малко от една четвърт от световния флот от 542 танкера LR2 превозва чисти петролни продукти
- Капацитет за рафиниране от около 1,7 млн. барела дневно в Близкия изток остава извън експлоатация
- Индексът за навлата по маршрута Близък изток–Европа е нараснал повече от десет пъти за 12-те месеца до края на септември

Рекордните три четвърти от световния флот от големи танкери, предназначени за превоз на петролни продукти, вече транспортират суров петрол, които поддържат разходите за транспортиране на горива на високи нива.

По данни на Signal Ocean към тази седмица по-малко от една четвърт от общо 542-те танкера от клас LR2 (Long Range 2) в света превозват „чисти“ товари като авиационно гориво, нафта и дизел. Тези кораби разполагат с товарни резервоари със специално покритие за транспортиране на рафинирани горива.

След превоз на „мръсен“ товар като суров петрол обаче те трябва да преминат през скъпоструващо почистване, преди да се върнат към този сегмент от пазара.

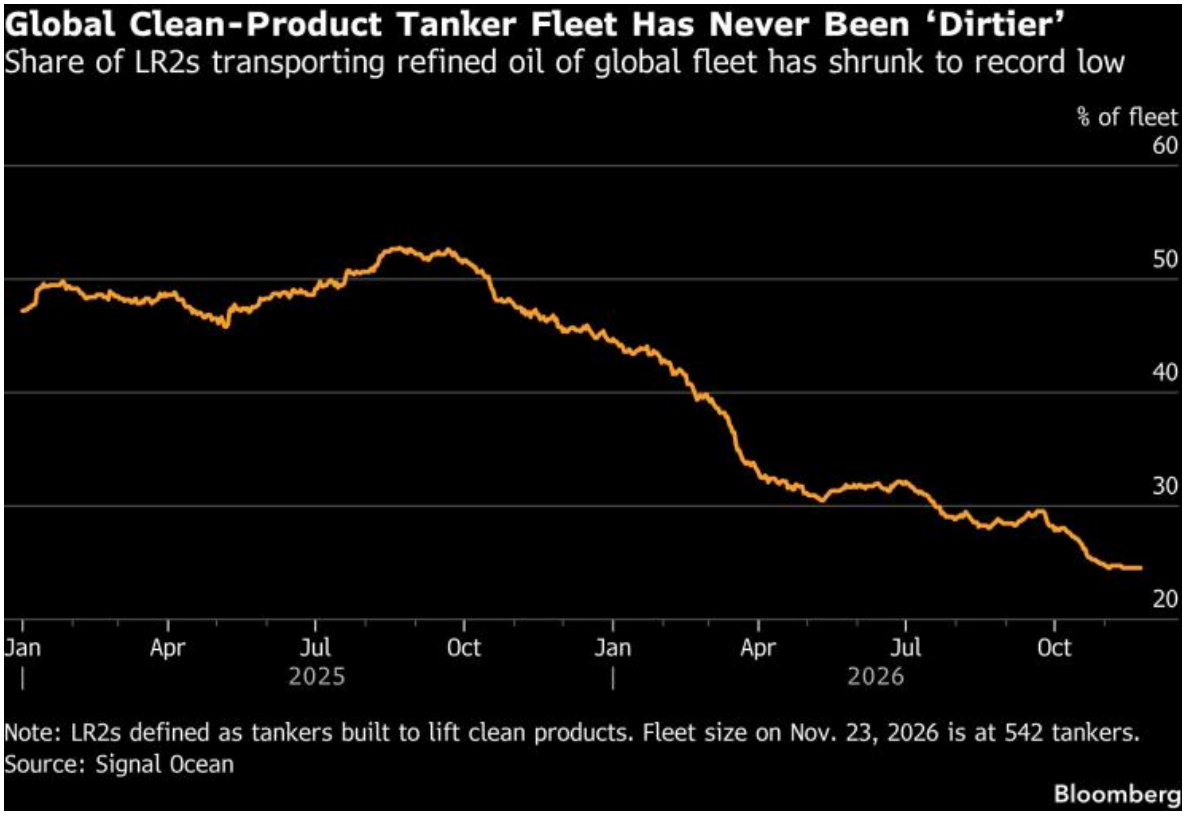
Промяната в предназначението на танкерите LR2 настъпва на фона на възстановяването на потоците от суров петрол през Ормузкия проток.

Система за прехвърляне на товари между танкери и операции по претоварване от кораб на кораб помогнаха износа от Персийския залив да се върне до равнищата отпреди войната. Това повиши навлата и накара наемателите на кораби да се насочат към по-малки плавателни съдове, за да посрещнат търсенето.

Приходите от превоз на суров петрол с много големи танкери рязко нараснаха

Това позволи и на по-малките класове кораби, включително танкерите клас Aframax, да повишат значително тарифите си.

Корабите от клас Aframax са специализирани в превоза на суров петрол и представляват приблизителния еквивалент на LR2 в този сегмент, като могат да поберат около 750 000 барела. Танкер LR2, пренасочен към превоз на суров петрол, вече може да генерира приходи, сравними с тези на Aframax.

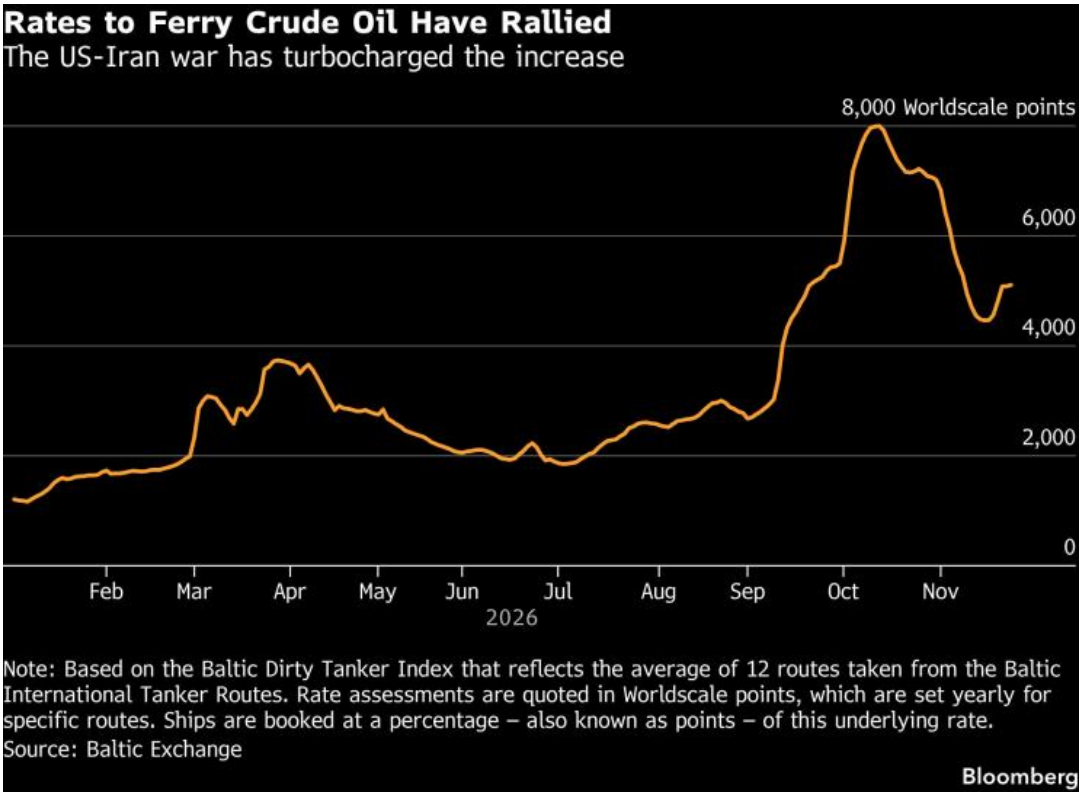

Делът на танкерите за чисти петролни продукти, превозващи суров петрол, достигна рекорд. Делът на LR2, превозващите рафинирани петролни продукти, се сви до исторически минимум

Ръководителите в корабоплаването следят колко танкера LR2 преминават от превоз на чисти към превоз на мръсни товари, за да преценят какви навла могат да изискват и къде да разпределят корабите си по света.

Въпреки че флотът от LR2 е нараснал с 12% от януари миналата година, а превозите на чисти горива са намалели заради войната между САЩ и Иран, пренасочването към суров петрол помогна да се ограничи спадът на тарифите за транспорт на петролни продукти.

„Проследяването на това как LR2 се разпределят между превоза на чисти и мръсни товари става също толкова важно, колкото и наблюдението на размера на самия флот“, посочват анализаторите на Signal Мария Берцелéту и Георгиос Сакелариу.

Приходите от превоз на суров петрол скочиха рязко след началото на войната. Войната между САЩ и Иран ускори значително поскъпването на морския транспорт

Пренасочването на LR2 започна още миналата година, когато търговците потърсиха възможности да съхраняват повече суров петрол на борда на танкери в открито море. Процесът се ускори в началната фаза на войната с Иран в края на февруари, когато Ислямската република атакува рафинерии в Близкия изток. Това намали необходимостта от танкери за превоз на рафинирани горива, заяви Сакелариу.

Голяма част от преработвателните мощности в региона все още не работят, което ограничава търсенето на танкери за петролни продукти. Около 1,7 млн. барела дневно от общо над 9 млн. барела дневен капацитет за рафиниране в Близкия изток в момента са извън експлоатация. Това посочват анализатори на RBC Capital Markets, сред които Кристофър Луни и Хелима Крофт, в доклад, публикуван тази седмица. Според тях ремонтът на мощности с капацитет около 1 млн. барела дневно може да отнеме месеци.

Наемателите на кораби се насочват към по-малки танкери за превоз на петролни продукти. Делът на LR2, използвани за транспорт на горива, е спаднал до едва 12% през периода юли-септември спрямо близо 18% година по-рано, показват данните на Signal.

Междувременно референтен индекс за навлата, отразяващ дневните приходи на LR2 по маршрута от Средиземно море до Азия, се е повишил повече от пет пъти. Друг индекс, проследяващ маршрута от Близкия изток до Европа, е нараснал над десет пъти за 12-те месеца до края на септември.

Капитал

√ Около 4-5 GW вятърни проекти в България са в режим на изчакване

Въпреки спорните сигнали на държавата инвеститорският интерес към развитието на нови вятърни мощности в България е значителен. Към момента в страната се развиват вятърни проекти с обща планирана мощност от около 4-5 GW. Това включва проекти в различни етапи на развитие - около 3.3 GW са достигнали до изготвен доклад по ОВОС, 1.2 GW имат окончателно решение по ОВОС, 1.2 GW са получили становище за присъединяване, за 833 MW е сключен предварителен договор за присъединяване, а два проекта с обща мощност от 140 MW са в строителна фаза. Важно уточнение е, че един и

същи проект може да бъде в повече от един етап заради отделните турбини - някои могат да се строят, докато за други да се чака екооценка.

Това става ясно от информация на "Бяла книга за развитие на вятърната енергия в България", изготвена от Българската ветроенергийна асоциация (БГВЕА). В нея освен актуални данни за сектора са представени и основните проблеми, както и възможните решения за "отпушването" на инвестициите. За целите на Бялата книга международната консултантска компания "Баринга" е моделирала и съпоставила два сценария за развитието на вятърната енергия. Конкретно за данните на текущите проекти обаче от БГВЕА се застраховат - макар данните за интереса към вятъра да идват от техните членове, те не са изчерпателни.

За част от проектите в развитие предстои одобряването на ОВОС, както и изготвянето на подробен устройствен план, като и присъединяване към мрежата. "Това е нещото, пред което предстои да се изправят голяма част от тези проекти, така че очите са насочени към ЕСО. Голямата следваща стъпка е присъединяването", заяви председателят на БГВЕА Миглена Стоилова. По думите й в момента процесите са изключително бавни и сложни - в България нови проекти няма от над десетиление, а един вятърен проект се развива за около седем години.

По данни на БГВЕА около 70% от планираната мощност е в област Добрич, 20% в област Шумен, следвани от Кърджали, Хасково, Видин, Плевен и др. В момента, въпреки че държавата не поддържа публично достъпна информация, се смята, че в България има около 360 турбини.

"При средно заемана обща площ от 2-3 дка за един генератор (включваща фундамент, път за достъп и кранова площадка), общата заета площ от всички вятърни паркове в България е приблизително 1000 дка, което представлява 0.002% от площта със селскостопанско предназначение в страната", обобщи Стоилова в задочен отговор на опасенията, свързани с "унищожаването" на земеделската земя.

Ще отнесе ли вятърът цените

За целите на Бялата книга международната консултантска компания "Баринга" е предоставила независимо пазарно моделиране и анализ на цените. Така, за да се оцени реалната икономическа полза от по-висок темп на изграждане на вятърни мощности в България, от "Баринга" са моделирали и съпоставили два сценария за развитие.

В референтния сценарий вятърните мощности достигат 1.3 GW през 2030 г. и 2.6 GW през 2035 г. При него средната цена на пазар "Ден напред" остава около 87 евро/MWh през 2030 г. и 88 евро/MWh през 2035 г. (по цени от 2026 г.), а България преминава към нетен внос на електроенергия на фона на растящо потребление и отслабваща конкурентоспособност на въглищните централи.

В сценария "Проекти в развитие" на БГВЕА (3.7 GW към 2030 г. и 7 GW към 2035 г.) средната борсова цена пада съответно до около 83 евро/MWh и 77 евро/MWh, а страната запазва нетен износ. "Това съответства на спестявания за потребителите в размер на 173 млн. евро годишно през 2030 г. и на 416 млн. евро годишно през 2035 г.", посочи Миглена Стоилова, с уточнението, че сметките са правени при допускането, че целият товар се реализира на пазар "Ден напред". За да се случи това обаче е нужно и друго важно условие - институционална и национална подкрепа.

Новите вятърни проекти ще окажат влияние не само на цените, но и ще доведат и до значителни частни инвестиции - приблизително 1.2 -1.5 млн. евро за всеки MW нова вятърна мощност, в зависимост от спецификите на отделните проекти. Прекият принос към местната икономика също не е малък. Смята се, че около 350 - 400 хил. евро/MW от инвестиционните разходи биха останали в местната икономика чрез строителство, доставки и услуги.

Какво може да се промени

Основните проблеми пред новите проекти са свързани със забавяния в процедурите по екологична оценка и ОВОС, устройствено планиране, разрешаване на строителството и присъединяване. Тези забавяния могат да доведат до изтичане на валидността на предварителните договори и актове, както и до допълнителни разходи и необходимост от повторно преминаване през отделните етапи. Важно е и развитието на PPA (дългосрочни договори) и на CFD договорите (договори за разлика, обикновено с държавен орган).

От БГВЕА настояха за въвеждане на проследими максимални срокове за административните етапи, както и за създаване на работеща единна дигитална платформа за разрешителните процедури. Целта е тя да осигурява е-подаване и проследяване на заявленията, достъп до необходимите документи и пространствени данни и непосредствена електронна координация между институциите. Засега голяма част от тези предложения остават извън фокуса на държавата, макар по някои процедури да има движение. През лятото депутатите приеха становищата за присъединяване на нови обекти вече да важат девет вместо досегашните три месеца с цел да се избегне рестарт на процедурата.

Според Стоилова значителна част от посочените проекти с планирана обща мощност около 4-5 GW могат да бъдат въведени в експлоатация до 2030 г., стига проблемите със забавянията да бъдат изчистени и да се осигури капацитет за присъединяване към мрежата. "Общият размер на инсталираните мощности от вятър в България е 719 MW, които през 2025 г. са покрили около 3% от електропотреблението в страната", отбеляза тя. И добави, че за сравнение средният дял на вятърната електроенергия от електропотреблението в ЕС е 19%, в Гърция - 21% (с 5694 MW инсталиран вятърен капацитет), а в Румъния - 11% (с 3480 MW вятърен капацитет).

Ако зависи от нас...

Министърът на енергетиката Ива Петрова отбеляза, че вятърът е нужен на системата и изрази увереност, че "ще намерим начин тези инвестиции да започнат да се случват по правилния начин". Тя отбеляза серията от промени, свързани с облекчаването на процедурите в последно време. "Бяха въведени рамки по отношение на максималните срокове за чисто административните процедури, създаде се и "едно гише" към общините с идеята за максимално облекчение на инвеститорите и инвестициите. По отношение на мрежите като част от Плана за възстановяване и устойчивост се разработи така наречения Grid Hosting Plan (план за оценка, свързан главно с новите ВЕИ мощности), който също е крачка към повишаване на прозрачността и развитието на мрежата", коментира тя.

Според изпълнителния директор на ЕСО Кирил Георгиев вятърът е в по-неизгодна позиция спрямо останалите ВЕИ технологии и понася критики. Той отбеляза, че като цяло мощностите се развиват на парче, а "не можем без базова мощност и цялостен поглед върху системата".

Георгиев коментира и напредъка по проектите, свързани с развитието на подстанциите и преносните трасена. "Мрежа не се прави за шест месеца, тя изисква комплексно планиране и време, за да може произведената енергия да се отвежда към други региони. Работи се по подстанции и трасета, но напрежението върху системата е голямо, включително покрай разходите за балансиране, батериите и обсъжданите предложения, свързани с тяхното облагане, което в някаква степен е необходимо", каза още той.

Cross.bg

√ Теми и гости в сутрешните блокове

БНТ, Денят започва"

- Тема: След отстраняването на кмета на Варна Благомир Коцев - как ще продължи казусът?
- Тема: Между бюджета и свръхдефицита - какви реформи са необходими?; Анализът на икономистите Георги Ангелов и доц. Григор Сарийски.
- Тема: За дълговете и авариите на "Топлофикация София" - какво е решението?

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: Кой е четвъртият арестуван по делото за сексуално насилие над малолетна
- Тема: Парите ни за старини - от втория стълб
- Тема: Насилието над деца

√ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - стр. 1, 2, 3- 8% ръст на подкрепата за президента Йотова след изборите

в. Труд - стр. 1, 4, 5 - Предизвикват бум на нелегалния хазарт

в. Телеграф - стр. 1, 4, 5 - Кризата с парното наду бойлера

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - стр. 4 - Ставаме регионален хъб в авиационната индустрия с нов завод за двигатели за самолети за $ 90 млн.

в. 24 часа - стр. 8 - Президентът пред КРИБ: В кризи не се оплаквате, а търсите най-добрите модели за промяна на своите компании

в. Труд - стр. 3 - Бюджетът за здраве срещна отпор и в парламента

в. Труд - стр. 6 - Бивш шеф на АПИ обвинен за магистрала „Хемус"

в. Телеграф - стр. 2 - Близо милиард евро повече от осигуровки

в. Телеграф - стр. 6 - Театри продавали фиктивни билети

Водещи интервюта

в. 24 часа - стр. 12, 13 - Доц. Неделчо Стойчев: Нека им е неудобно на родителите на насилниците от Хелоуин, това е примитивизъм
в. Труд - стр. 10, 11 - Ясен Тодоров: Заради стреса понякога очевидците не могат обективно да възприемат случилото се
в. Телеграф - стр. 8, 9 - Любослав Костов от Центъра за социални и икономически стратегии: €1,5 млрд. е скритият буфер в бюджета
Водещи анализи
в. 24 часа - стр. 11, 14 - Quo vadis, Европа?
в. Труд - стр. 12 - Човешките права не са вътрешна работа на държавата
в. Телеграф - стр. 8 - Краят на културата започва от касата

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2026 г. до днес може да намерите на адрес: https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm *В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.*